

1   utorak, 17.10.2006.

2   [Otvorena sjednica]

3   [Optuženik je ušao u sudnicu]

4   ... Početak u 14.15h

5   SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

6   Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.

7   Izvolite sedeti.

8   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobar dan. Mislim da treba da imamo
9 neka tehnička pitanja vezana odgovore sa strane Odbrane.

10   G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, oprostite. Ja nisam imao slušalice na... na
11 sebi, pa kasnije reagujem. Sad sam shvatio da ste se obratili nama.

12   Što se tiče jučerašnjeg pitanja obelodanjivanja onog *ex parte* dela našeg
13 podneska vezanog za svedoka, proverio sam situaciju, časni Sude, i ona je u
14 potpunosti u skladu sa pravilima. Dakle, Odbrana nema po pravilima obavezu da
15 tužiocu dostavi adresu svedoka i samo taj deo podneska je *ex parte*. Takav stav u
16 pravilima koja regulišu ovaj postupak Odbrani odgovara i mi ćemo se tog stava
17 držati. To je jedna stvar.

18   Što se tiče ovog drugog pitanja rokova i sadržaja izjava po pravilu
19 95ter, mi smo u međuvremenu u toku noći detaljno proučili sva pravila koja
20 regulišu tu problematiku i u vezi sa tim smo Vam uputili jedan podnesak koji je
21 danas predat. Veće će ga danas dobiti i mislim da nema potrebe da se o tome
22 razgovara u usmenom delu ovog suđenja, da tu ne bismo gubili vreme.

23   Odbrana, inače, je pripremila po jedan primerak podneska za Sud... za
24 Sudsko veće, i za kolegu tužioca. I tu se radi, dakle, o dva podneska,
25
26
27
28
29
30

1 koje se odnose kako na ovaj deo *ex parte* u pogledu obedolo... obaveze
2 obelodanjivanja podataka o svedocima, tako i podnesak koji se odnosi na pravilo
3 92(F) /?82(F)/. Ja bih molio poslužitelja da po jedan primerak ova dva podneska
4 podeli članovima Sudskog veća i kolegi tužiocu.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo da bismo se shvatili, Vi ste
6 pomenuli dva pravila. Za to ne znam. Prvo, 95ter, a onda 82(F). Međutim, ja u
7 pravilniku nemam utisak da postoji pravilo 95ter. Rekao bih da postoji...

8 G. MILOVANČEVIĆ: Možda ako je... ako je rečeno 92... 95ter, onda je
9 omaška. Očigledno je 92ter.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Uredu. 92ter, kao što možete da
11 shvatite na osnovu novog pravila, zavisi od 92bis. A 92bis nalaže u potparagrafu
12 B da pismena izjava svedoka mora da bude prihvatljiva ako je priložena
13 deklaracija osobe koja daje pismenu izjavu u kojoj stoji da je sadržaj izjave
14 istinit i da je deklaraciju overila osoba ovlašćena da overi takvu deklaraciju,
15 u skladu sa zakonima i propisanim postupkom države, ili B: ovlašteni službenik
16 kojeg je sekretar Međunarodnog suda imenovao za tu svrhu.

17 Ako to pročitate, to je u pravilu 92bis. A sada ako pročitate 92ter u
18 novom obliku, tu piše: Pretresno veće će odlučiti, nakon što sasluša strane, da
19 li će da traži da se svedok pojavi za unakrsno ispitivanje. Ukoliko tako odluči,
20 primenjivaće se odredbe 92ter.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, to je... to je paragraf C. A u 92ter piše: Pretresno veće može
2 prihvatiti, delimično ili u celosti, svedočenje u skladu sa 92ter, ali to mora
3 biti usklađeno sa 92bis. A 92bis nalaže ono što sam pomenuo i 92ter izjava će
4 sada, dakle, moći da govori ne samo o opštim stvarima, već o postupcima i
5 ponašanju optuženog.

6 Dakle, to je moguće učiniti samo pod zakletvom.

7 Ne znam da li sam nešto pogrešno shvatio u ovoj situaciji?

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ako mogu da se obratim
9 ukratko u vezi sa tim.

10 Nisam siguran što se tiče Vašeg shvatanja ovih odredbi. Ja nisam na taj
11 način tako razmišljao. Ovo je prvi put da tako razmišljam, a to je da postoji
12 veza između 92bis i 92ter i moram da razmislim o tome. Ja sam to drugačije
13 shvatio, a to je da formalni zahtevi 92bis se ne primenjuju u slučaju 92ter, jer
14 svedok dolazi u sudnicu, govori pod zakletvom i tu je moguće reći: ova pisana
15 izjava je sadržina mog svedoč... svedočenja. Dakle, time se ispunjavaju formalni
16 zahtevi 92bis. Međutim, trebalo bi da razmislim malo duže ovome kako Vi to
17 shvatate.

18 Odbrana je podnela podnesak kao odgovor na ovo pitanje i mislim da je
19 ovo već dovoljno komplikovano i da bi bilo dobro da neko vreme uzmemo za
20 razmatranje njihovog odgovora, jer mi sa strane Tužilaštva...

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1   A što se tiče pitanja *ex parte*, hteo bih o tome ukratko da se izjasnim,
2 ako je to moguće. Što se tiče toga, uz sve dužno poštovanje, mislim da Odbrana
3 nije dobro shvatila suštinu pitanja. Pitanje nije, kao što je Odbrana rekla i
4 pismeno i usmeno, da li Odbrana mora da obelodani Tužilaštvu detalje vezane za
5 svedoka. Ja se slažem, oni nemaju tu obavezu. Međutim, to nije glavno pitanje.
6 Glavno pitanje je: kada oni nešto predoče Pretresnom veću, a da to nisu predali
7 Tužilaštvu. Ako sam ja dobro shvatio pravilo, ako mi nešto predajemo Pretresnom
8 veću, moramo da predajemo i suprotnoj strani, osim ukoliko postoji dobar razlog
9 da se to preda *ex parte*. Odbrana nije dala dobar razlog zbog kojeg mi ne bi
10 trebalo da dobijemo taj podnesak *ex parte*. A na njima je da objasne ukoliko
11 nešto daju Pretresnom veću, zašto mi ne možemo to da imamo. Pošto to nisu
12 uradili, iako su imali priliku za to, treba im naložiti da oni i nama predaju
13 isti dokument i to je principijelno pitanje.

14   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Milovančević.

15   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Htela bih da postavim jedno
16 pitanje gospodinu Milovančeviću, jer ako sam dobro shvatila odluka da se nešto
17 predoči *ex parte*, a ne da se preda Tužilaštvu, se zasniva na jednom presedanu iz
18 prakse. I verujem da je zastupnik Odbrane naveo jedan pravni izvor.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Međutim, ako pogledamo pravilnik, nemam utisak da postoji pravilo na osnovu
2 kojeg je to moguće. Koji je Vaš pravni izvor, na šta se oslanjate? Na nešto u
3 pravilniku ili na sudsku praksu?

4 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi se os... oslanjamo i na pravilnik i na
5 sudsku praksu. Kolega tužilac nama, kao timu Odbrane, nije dostavio upravo ove
6 podatke koji su u podnesku *ex parte*: adresu, telefon, mesto boravka svedoka, za
7 čitav niz svedoka njihovih.

8 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Nemate na čemu, časni Sude.

10 Dakle, mi samo pokušavamo da obezbedimo uslove da svedoci pristanu da
11 nam dođu ovde u Sud i mislim da je to osnovni interes ovog postupka. Svedoci se
12 osećaju ugroženim iz raznih razloga i mole da se njihova adresa, u konkretnom
13 slučaju, kada se radi o tom *safe* kontaktu i, dakle, samo u tom smislu je
14 podnesak *ex parte*. Dakle, kada se dostavlja adresa, da se ta adresa ne dostavlja
15 kolegama iz Tužilaštva, jer svedoci to ne žele.

16 S druge strane, mi smo, časni Sude, imali loše primere u pogledu odnosa
17 istražitelja Tužilaštva prema našim svedocima. Na naše svedoke kojima smo uzeli
18 izjavu vršena je, po našem utisku, jedna vrsta pritiska, jer je traženo da oni
19 naknadno daju izjavu Tužilaštvu, a da mi prethodno nismo kontaktirani. Čak se je
20 policijom proveravala adresa naših svedoka za koje smo mi tražili zaštitne mere,
21 što je neuobičajeno. E sada, mi naravno smo to pitanje prevazišli i ja ga sad
22 pominjem ne da bi otvorao novu temu, nego samo da bi dao argumente zašto smo mi
23 učinili ovako kako smo učinili. Dakle, mi smo Sudskom veću... dakle, potpuno isti
24 materijal, na osnovu koga će Sudsko veće doneti odluku po ovom pitanju *safe*
25 kontakta, je dostavljen i Sudskom veću i kolegi... i kolegama iz Tužilaštva. Jedino
26 što nemaju i što je taj takozvani aneks *ex parte*, to je podatak o adresi svedoka. I
27 mi ne želimo iz ovih razloga da te podatke obelodanjujemo kolegama iz Tužilaštva.

28
29
30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se. A šta je sa
2 pravilom? Do sada u objašnjenju niste naveli koje je pravilo koje se primenjuje,
3 a ja mislim da je to najbitnije. Vi ste samo rekli razloge za to.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ne postoji odredba u pravilima koja
5 direktno reguliše ovu materiju. Ali postoji odredba u pravilu 89(F) /problemi sa
6 zvukom/ tiče rada sa svjedocima i koja kaže... koja... ja mislim da je to
7 osamdeset devet... 89(B), čini mi se, mogu da proverim u međuvremenu, koja kaže
8 da će se u postupanju sa svedocima primenjivati ona praksa koja je u skladu sa
9 interesima pravde i koja je u duhu pravila i Statuta Tribunala. Ako je u
10 interesu pravde da se svedoci pojave, a jeste, i ako se neki podaci o svedocima
11 iz prakse Tužilaštva u odnosu na Odbranu pojavljuju kao tajni podaci, dakle, kao
12 podaci koji se ne obelodanjuju, ne vidimo zašto se takva praksa, ova odredba
13 pravila ne bi tumačila na način koji pomaže dolasku svedoka u Sud.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] 89(F)? Tu piše? Ili (B) gde
15 piše: u slučajevima koje nisu predviđeni u ovom poglavlju Veće primenjuje
16 pravila o dokazima koja najviše idu u prilog pravičnom odlučivanju o stvari koja
17 se nalazi pred Većem i koja su u duhu Statuta i opštih pravila načela. Dakle, tu
18 kaže u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom poglavlju to se primenjuje.
19 Dakle, o tome se radi u ovom pravilu. Međutim, mislim da predsedavajući sudija
20 želi da uzme reč.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. Hteo bih nešto da pitam. Kao
2 prvo, gospodine Milovančeviću, hteo bih da postavim jedno ili dva pitanja. Vi
3 kažete da Tužilaštvo da je kontaktiralo neke od Vaših svedoka, a da Vi to niste
4 znali. Da li je to bilo nakon što je Tužilaštvo saznalo da su to Vaši svedoci
5 ili su to bili jednostavno za njih ljudi među kojima su pokušavali i oni da nađu
6 svedoke? U kom trenutku su im oni se obratili?

7 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja ne znam da li su kolege iz Tužilaštva
8 znale da su pomenuti ljudi naši svedoci u trenutku kada su im se obratili. Ali
9 su im svedoci u /govornici govore istovremeno/ da su već dali nama izjavu, pa je
10 uprkos nastavljen pritisak na njih da pristanu da svedoče da... i za Tužilaštvo.
11 Pa je tek onda dolazilo do intervencije Odbrane po tom pitanju tako što sam ja
12 skretao pažnju istražiteljima da je Tužilaštvo predalo listu svojih svedoka, da
13 je po... da je sačinilo svoji *pretrial brief* u definitivnoj verziji, to je bilo
14 u maju 2004., i da u takvoj situaciji zahtev uperen prema našim svedocima bez
15 naše saglasnosti je potpuno nelege... nelegalan. Posle toga je, doduše, došlo do
16 odustanka od takvih pokušaja u odnosu na dva konkretna svedoka.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Ne mogu o tome mnogo više da
18 govorim ukoliko ne čujemo i drugu stranu o istom pitanju. Ali postaviću sledeće
19 pitanje: kažete da nema pravila i da se Vi oslanjate na praksu, a Tužilaštvo
20 prema Vama takođe Vam nije obelodanilo neki podatke u vezi sa svedocima. Ja se
21 ne sećam datih okolnosti, ne kažem da nisu to učinili. To je sasvim moguće da
22 jesu. Ali ako sam dobro shvatio argument gospodina Whitinga, u tom slučaju kada
23 se ne predočavaju podaci, u podnesku se navode razlozi za to.

24

25

26

27

28

29

30

1 Tako da strana koja ne dobije podatke u podnesku može da vidi razloge za to. I
2 ako sam dobro shvatio njegov argument, u ovom slučaju Tužilaštvo kaže da Odbrana
3 to nije učinila, nije navela razloge zašto po njima ne treba da imaju obavezu da
4 predaju podatke vezane za određenog svedoka. I u tom slučaju, Tužilaštvo kaže,
5 treba primeniti uobičajenu praksu.

6 I hoću jednostavno da kažem sledeće: ne možete da kažete da pošto je
7 Tužilaštvo to učinilo, to radimo i mi, a da ne sledite odgovarajuću proceduru.
8 Ako jeste tako, da podaci nekada nisu bili predati već su bili dati *ex parte*, u
9 tom slučaju Vi treba da ste u mogućnosti da zajedno sa podneskom navedete te
10 razloge, a ne sa ovog mesta gde sada stojite da kažete: mi to radimo zato što je
11 Tužilaštvo pristupilo našim svedocima, oni su to već učinili. Vi to treba da
12 pomen... pomenete u podnesku. Moguće je da ste Vi u podnesku to već pomenuli. Ne
13 znam, ne sećam se detalja podneska.

14 G. MILOVANČEVIĆ: /ne čuje se/ ... kažem, časni Sude. Mi smo pre ovog
15 današnjeg predloga kolege tužioca, sada predali Vama u pismenom obliku podnesak
16 u kome govorimo upravo o toj situaciji. Dakle, pre nego što je kolega tužilac se
17 požalio na takvu situaciju u konkretnom obliku, mi smo uputili pismeni podnesak
18 Sudskom veću i to je razlog zbog koga smo ga i uputili. To je prvi od ova dva
19 podneska.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali niste potpuno u pravu u tome, jer
2 to pitanje je pokrenuto juče, a Vi ste danas podneli podnesak. Znači Vi ste to
3 učinili nakon što je pitanje već pokrenuto. Juče smo to odložili da biste Vi
4 ispitali stvari nakon toga. I dakle, ne možete sada da kažete da je ovaj
5 podnesak podnet pre nego što su oni pokrenuli to pitanje.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ali Vas molim da imate u vidu jednu stvar,
7 da je ovo možda naš četrnaesti-petnaesti svedok i nikada do sada nije bilo
8 primedbi. Zašto to sada odjednom se pojavljuje kao pitanje, kada je ista praksa
9 postojala već pola našeg suđenja i za vreme celog tužiočevog suđenja? A ako ono
10 što smo propustili kada je to pitanje pokrenuto, tu ste Vi upravu. Mi smo
11 uputili pismeni podnesak pre nego što je protivna strana stavila predlog ovakav
12 kakav je danas iznela. I mi ćemo, naravno, ubuduće o tome voditi računa. Mi do
13 sada nismo smatrali da to pitanje kao problem postoji. Samo se o tome radi. Ne
14 da smo mi hteli da kršimo pravila i da uspostavljamo novu praksu. Nismo znali da
15 taj problem postoji, jer Tužilaštvo do... u dosadašnjem radu na takve postupke
16 nije reagovalo uopšte.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ponovo, ja ne mogu da se setim tačno
18 svakog od Vaših podnesaka. Ne znam da li je ovo prvi put da ste podneli takav
19 podnesak ili ste već to učinili, a da Tužilaštvo nije uložilo prigovor. Ali sada
20 oni imaju prigovor na to. Dakle, ako Vi sada kažete "mi smo podneli podnesak pre
21 nego što su oni pokrenuli to pitanje," to nije tačno i ja na to reagujem. To
22 nije tačno, jer oni su pokrenuli to pitanje juče. I umesto da se time
23 pozabavite, Vi skaćete na drugu temu, kažete ovo je četrnaesti svedok.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja ne mogu da idem za svakim Vašim razlogom zato što Vaš prethodni odgovor nije
2 usvojen.

3 Mislim da treba jednom zasvagda da iznesete Vaše razloge ili sve u isto
4 vreme, ali ne kada naidete na nekakav neuspeh naknadno da navedete razloge.
5 Dakle, ne znam zašto. Ukoliko je Tužilaštvo zaista to prihvatilo do sada, ne
6 znam zašto danas imaju prigovor na to. Verovatno imaju dobar razlog za to.
7 Međutim, mogu nam oni sami reći. Izvolite, gospodine Whiting.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Što se tiče tog pitanja, ne znam da li
9 je dobro bi... dobar razlog ili ne, ja sam to upravo primetio. Možda je to bio
10 slučaj sa prethodnim podnescima i da nismo uložili prigovor, nismo bili
11 usredsređeni na to. Mislim da ako mi ranije nismo na nešto uložili prigovor da
12 to znači da se odričemo prava na to. I ja prihvatam da je možda Odbrana smatrala
13 da je to postala praksa, da su do sada mogli da ne daju razloge. Međutim, sada
14 se traži da navedu razloge. Što se nas tiče, mi još uvek nismo čuli razlog zašto
15 ne možemo da imamo taj podnesak *ex parte*.

16 I s obzirom da sam uzeo reč, hteo bih da pomenem još nešto, pre svega
17 što se tiče optužbe, da smo mi stupili u kontakt sa svedocima i da smo vršili
18 pritisak na njih. Mogu kategorično da kažem da Tužilaštvo u predmetu *Martić* nije
19 stupilo u kontakt ni sa jednim svedokom Odbrane nakon što smo dobili spisak
20 svedoka Odbrane, osim ako se to desilo a ja da ja za to ne znam, što bi me
21 zaista začudilo.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, siguran sam da se to nije desilo. Ono što znam to je da jedan svedok koji
2 je bio na spisku svedoka Odbrane, je neko ko se bio složio da bude svedok
3 Tužilaštva u jednom drugom predmetu koji se priprema sada i koji će uskoro
4 početi. On je kontaktiran zato što je trebalo da bude svedok Tužilaštva, on je
5 dao izjavu Tužilaštvu, potpisao je i kada je bio sa tom drugom ekipom on im je
6 rekao da je ujedno on svedok Odbrane u ovom predmetu. I koliko znam, on je
7 povučen sa spiska svedoka u ovom drugom predmetu. I koliko znam, nisu vršeni
8 nikakvi pritisci na njega.

9 Ali ono što hoću da kažem to je da u pravilniku i u sudskom prak...
10 sudskoj praksi ništa nas ne sprečava u tome. Mi imamo pravo da stupimo u kontakt
11 sa svoje strane sa svedocima Odbrane a da ne obavestimo Odbranu o tome. Mi
12 nemamo obavezu da obavestimo Odbranu o tome, niti da to činimo preko njih.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izvinjavam se, zar nije praksa
14 pred ovim Sudom takva da ukoliko se zna da jedna strana treba da izvede svedoka,
15 da nema pravila ili prakse prema kojima se nalaže da treba... da druga strana ne
16 treba da kontaktira tu osobu.

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Nema nikakvog doslednog pravila ili
18 prakse. Ponekad između strana se postigne dogovor o tome koja će procedura biti
19 primenjena da bi se stupilo u kontakt sa svedocima druge strane.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Međutim, koliko je meni poznato, ne postoji nekakva dosledna praksa, sudska
2 praksa ili pravilo koji nalažu da mi kao Tužilaštvo obavestimo Odbranu da
3 nameravamo da stupimo u kontakt sa njihovim svedocima i da dobijemo njihovu
4 dozvolu za to.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li to znači da i Odbrana
6 može da stupi u kontakt sa svedocima Tužilaštva, a da ne obavesti Tužilaštvo o
7 tome? Jer ja mislim da bi to bilo sasvim neregularno. I moram da ukažem da se ja
8 opirem takvoj ideji vrlo decidno.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, ja shvatam Vašu reakciju i u
10 nacionalnim jurisdikcijama praksa je veoma različita u tom pogledu. Tako da
11 ljudi koji dolaze pred ovaj Sud imaju sklonost da primenjuju praksu iz svog
12 sistema. Na primer: u mojoj zemlji ništa ne sprečava strane da stupaju u kontakt
13 sa svedocima druge strane bez obavještanja drugu... druge strane. Međutim,
14 znam da postoje sistemi u kojima je praksa veoma različita. Međutim, ovo je sada
15 jedno akademsko pitanje, jer mi to jednostavno nismo učinili. I ako smo čak i
16 razmotrili takvu mogućnost i da smo hteli to da učinimo, ne znam šta bih rekao
17 gospodinu Milovančeviću. Nisam morao da donesem takvu odluku.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Završite, ali hoću da
19 odgovorim na to.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Da. Ali u svakom slučaju ja odbacujem i
21 smatram da je uvredljivo sugerisati na taj način da smo stupali u kontakt sa
22 svedocima Odbrane i da smo vršili pritisak na njih.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Nema nikakvog opravdanja za takve izjave i one su jednostavno netačne.

2 Što se tiče pravilnika i osnove za to, ja mislim da je pravilo 69 osnova
3 za zadržavanje informacija u nekim okolnostima u vezi sa svedocima i to je nešto
4 što se tiče zaštite svedoka i žrtava. I to je nešto što je vezano za zaštitne
5 mere. I činjenica je da će se Tužilaštvo ponekad osloniti na ovo pravilo da bi
6 zadržalo neke podatke o svedocima ili odgodilo njihovo obelodanjivanje Odbrani.
7 Međutim, mislim da ovo nije slučaj gde su obe strane u istoj situaciji, ne
8 postoji paralelizam. Jer ono što mi obelodanimo Odbrani se ne može porediti sa
9 onim šta oni nama obelodane. Dakle, mislim da se Odbrana ne može oslanjati na
10 ono šta smo mi radili u prošlosti.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koja je razlika?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Razlika je u tome što mi ako
13 obelodanimo Odbrani neki podatak, to se obelodanjuje i optuženom. Međutim, sa
14 ove strane nema optuženog, niti ratnog zločinca među našim redovima. I neću da
15 to kažem kao izraz nedostatka poštovanja, nego hoću da kažem da kad se govori o
16 zaštitnim i bezbednosnim ve... merama vezanim za svedoka to postaje bitno i iz
17 takvog razloga mi ne predajemo ponekad podatke vezane za adresu svedoka, ne samo
18 Odbrani nego optuženom.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 I mogu... ne mogu da zamislim kakva bezbednosna situacija može da se postavi
2 ukoliko bi neki podatak koji bi se nama obez... obelodanio mogao da ugrozi na
3 neki način nekog svedoka.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, hteo bih da
5 razjasnim nekoliko pitanja. Hoćete li mi dati priliku za to?

6 Rekao sam da jedva čekam da uzmem reč. I to sam rekao zato što smatram
7 da je Vaša izjava potpuno neshvatljiva i potpuno neprihvatljiva u mom sudskom
8 sistemu. I ako Vi kažete da je to akademsko pitanje, ja kažem da to nije
9 akademsko pitanje, već je to pitanje koje... o kojem se mora odlučiti i to na
10 vrlo jasan način pred ovim Sudom, tako da imamo rešenje na to pitanje jednom
11 zasvagda. Vi ako kažete da postoje različite prakse pred različitim pretresnim
12 većima, to mene ne zadovoljava. Mislim da se mora doneti odluka o tome zauvek.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Što se tiče tog pitanja, ja se mogu
14 složiti sa Vama i reći da ukoliko je naš tim stupio u kontakt ili želi da stupi
15 u kontakt sa svedocima Odbrane, ja ću obez... obavestiti gospodina
16 Milovančevića.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. To je prihvatljivo. Međutim,
18 hoću da naglasim da je ovo za mene jedno izuzetno, izuzetno bitno pitanje. I
19 ukoliko se to prekrši, ja ne vidim kako se može reći da se na taj način
20 postupilo pravilno i pravedno u suđenju. Dakle, za mene je to veoma značajno
21 pitanje i hvala Vam što kažete da ste spremni da razgovarate sa gospodinom
22 Milovančevićem o tome ako se to desi. I shvatam da ste rekli i da se to do sada
23 nije desilo.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja u potpunosti razumem Vašu reakciju.
2 Ali moram da kažem da s obzirom na moj sistem ja to potpuno drugačije vidim i
3 čak smatram da je... Imam poteškoća sa time i problem da strane imaju izvesnu
4 kontrolu i čuvaju svoje vlastite svedoke, da imaju nekakvo vlasništvo na njima.
5 Postoji razlika u sistemima, ali u potpunosti razumem Vaše mišljenje, časni
6 Sude.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Uredu. Dopustite mi da kažem, a
8 sećate se da sam pitao gospodina Milovančevića da li, na osnovu njegovih
9 informacija, da li je Tužilaštvo se obratilo njegovim svedocima nakon što je
10 Tužilaštvo znalo da su to svedoci Odbrane. Sad, za mene je to potpuno... ne
11 nešto što se... ukoliko Tužilaštvo zna da su to ti svedoci. Sad, drugo je
12 ukoliko Vi naiđete na svedoka i ispostavi se da je to svedok druge strane. Ja
13 bih smatrao da je pristojno da se jednostavno povučete u tom trenutku ukoliko do
14 toga dođe.

15 Međutim, reći da je potpuno bilo poznato... postoji velika... potpuno je
16 neprihvatljivo ukoliko bi to moglo da ugrozi stranu... ugrozi drugu stranu. I
17 dakle, ukoliko se da spisak svedoka, mislim da onda je na drugoj strani da
18 poštuje taj spisak svedoka i da se ne obraća svedocima druge strane.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Dakle, ostavimo po strani slučajna obraćanja.

2   Sad, ono drugo pitanje o kojem smo dugo govorili, a zaboravio sam da
3 pokrenem to pitanje. No, gospodine Milovančeviću, Vi ste želeli nešto da kažete?

4   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo sam želela nešto da kažem.

5   Oprostite, gospodine Milovančeviću. Imam jedno pitanje koje bih želela
6 da postavim gospodinu Whitingu.

7   Gospodine Whiting, da li je bilo slučajeva da je podnet podnesak *ex*
8 *parte* sa *ex parte* aneksima, gde je obelodanjena informacija Veću, a da te
9 informacije su bile uskraćene Odbrani?

10   G. WHITING: [simultani prijevod] Da. To je svakako Tužilaštvo radilo kad
11 je reč o podnescima... zahtjevima za zaštitne mere. Imali smo makar jedan
12 podnesak za zaštitne mere gde su bile navedene pojedinosti i razlozi zašto se
13 traže zaštitne mere i to je dostavljeno u aneksima *ex parte* Pretresnom veću.

14   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vi ste tu informaciju možda
15 dostavili Veću ranije, ali u tim slučajevima na koji ste se pravni izvor
16 pozivali? Isključivo na sudsku praksu ili...

17   G. WHITING: [simultani prijevod] Ne. To je svakako pravilo 69, a ima i
18 drugih pravila. Mislim da ima još jedno pravilo, ali ne mogu sada tačno da kažem
19 koje je to pravilo koje se odnosi na bezbednost svedoka. No, u svakom slučaju,
20 to se odnosi na to, dakle, na bezbednost svedoka.

21   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Pravilo 69 odnosi se na
22 obraćanje Veću kako bi se tu radilo. Ali čini se da se tu ne govori o tome da
23 strana ima pravo da tako postupi bez dozvole Veća.

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li ja to pogrešno razumem šta piše ili da li biste mogli da me uputite na
2 konkretni deo, koji konkretno Vas ovlašćuje da tako postupite? Jer moram da
3 kažem da ja ne shvatam pravilo na isti način kao i Vi.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja ne mislim da ima
5 pravilo, barem meni nije poznato, koje konkretno specifično kaže kada strane i
6 pod kojim uslovima mogu da podnesu *ex parte* anekse Pretresom veću. Mislim da je
7 shvaćeno da je implicitno u pravilu, kad je reč o bezbednosti svedoka, da
8 ukoliko mi tražimo zaštitne mere od Veća za jednog svedoka, da kako bismo to
9 uradili moramo da obelodanimo izvesne stvari, koje bi ukoliko bi bile
10 obelodanjene drugoj strani ugrozile svedoke i da u tom slučaju možemo se
11 obratiti Veću *ex parte*. I mi smo to i radili.

12 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li se može praviti razlika
13 između Tužilaštva i Odbrane u vezi tog pravila na temelju toga da s jedne
14 Tužilaštvo, a da oni imaju manju sklonost, dakle, Tužilaštvo ima manju sklonost
15 da počine dela kojem bi se narušilo pravično suđenje, negoli druga strana? Koji
16 je razlog za to?

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To je pitanje koje sam ja želeo da
18 postavim.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja ne bih to baš tako sročio, da jedna
20 strana ima veću ili manju sklonost da osujetiti pravično suđenje.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li mogu da preformulišem pitanje,
22 jer to je pitanje koje sam zaboravio bio da postavim?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Kako ja shvatam Vaš argument, upravo zbog toga što je optuženi, dakle, u timu
2 Odbrane, smatra se da Odbrana je sklonija tome da ugrozi bezbednost svedoka, a
3 sa strane Tužilaštva nema optuženog. Dakle, da l... da l... To je ono što nam Vi
4 kažete? Sad, moje pitanje je sledeće, zapravo imam dva pitanja. Kada se drugoj
5 strani daju poverljive informacije, a druga strana je obavezna na temelju
6 pravila da ne obelodani to bilo kome i da ih zadrži za sebe i da se traži
7 dozvola Veća pre nego što to obelodani i, dakle - u pravilniku ima pravilo koje
8 to obav... kojem se obavezuje strana - nije li optuženi deo tima Odbrane koji je
9 obavezan na osnovu tog istog pravila? To je moje prvo pitanje. A pod dva,
10 ukoliko optuženi nije deo tima, koja je svrha onda odgađanja obelodanjivanja
11 takvih poverljiva... poverljivih informacija u roku od 30 dana? Šta bi sprečilo
12 optuženog da ukoliko dođe do te informacije u roku od 30 dana nakon što je ona
13 data i time bi se ugrozila bezbednost svedoka, dakle, za razliku od toga da je
14 to dobio pre, dakle, u roku od manje od 30 dana?

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da ono što se ovde
16 pokreće kao pitanje je da mora da se postigne ravnoteža između interesa Odbrane
17 i interesa optuženog da raspoložu informacijom koja je potrebna kako bi se
18 pravično zastupala njihova teza. I u suštini, optuženi bilo da... kad imamo
19 optužnicu, postoji, dakle, i *prima facie* teza protiv njega koja podržava tu
20 optužnicu i premda optuženi može biti obavezan pravilima o neobelodanjivanju, to
21 ne menja činjenicu da optuženi jeste optuženi na temelju optužnice.

22 I Ja sam Vam zahvalan da ste Vi pokrenuli ovo pitanje i naveli primer
23 pravila od 30 dana o neobelodanjivanju, jer je to upravo dokaz smisla ovoga.

24

25

26

27

28

29

30

1 Razlog zašto mi možemo, a to nam je dozvolilo i ovo Veće i druga veća, da
2 kasnije obelodanimo identitet svedoka u izvesnim osetljivim slučajevima do 30
3 dana pre nego što svedok dođe da svedoči, je upravo zato što postoji opasnost
4 koji mi mo... koju moramo mi dokazati. Dakle, na nama je breme da to pokažemo i
5 mi smo to bili u stanju da pokažemo, da ukoliko se to obelodani ranije Odbrani,
6 da bi sigurnost svedoka mogla biti ugrožena.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Naše pitanje je jednostavno,
8 gospodine Whiting: šta garantuje bezbednost 30 dana kasnije?

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, nema takvih garancija. Ali
10 ako je 30 dana ranije...

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li to vredi nešto?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ukoliko je vreme /sic/ tamo
13 ranije godinu dana izložen, za razliku od onog roka od 30 dana, mislim da
14 postoji veća opasnost ako se raspolaže tim imenom tokom godinu dana. Dakle,
15 postoji veća opasnost, mogućnost da se utiče na svedoka i da se ugrozi njegova
16 bezbednost. A kad je reč o 30... roku od 30 dana, to je zato što postoji interes
17 i optuženog i mi moramo to obelodaniti njemu. Dakle, mora se postići ravnoteža.
18 Mi svakako ne možemo to kriti od optuženog zastalno. Dakle, i ravnoteža se
19 postiže tako što se... tako što je određen ovaj rok od 30 dana. I ja se ne
20 slažem sa časnim Sudom da takve mere ne vrede, da one nisu...

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ta pravila nisu savršena, ali ona pružaju neke garancije. I upravo su napisana
2 zato što interesi dve strane nisu isti. I Odbrana ne može jednostavno da kaže:
3 mi smo držali... zadržali informacije, pa stoga i mi možemo zadržati
4 informacije. To nije dovoljno. Oni moraju da kažu zašto postoji potreba da se ta
5 informacija ne obelodani Tužilaštvu. I ukoliko je razlog da će Tužilaštvo
6 uticati na svedoka, onda moram da čujem zašto Odbrana to misli.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Milovančeviću.

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, samo dve kratke teme, najkraće što mogu. Ja
9 delim mišljenje časne sudije Nosworthy da je pristup svedocima suprotne strane u
10 momentu kada je od njih uzeta izjava apsolutno suprotan pravilima. Pravila
11 Tribunala to izričito ne zabranjuju, pa bi se utoliko moglo reći: to je
12 dozvoljeno. Međutim, pravila predviđaju da onaj ko dovede svedoka vrši glavno
13 ispitivanje, da protivna strana ima pravo na unakrsno ispitivanje, da Sudsko
14 veće može postaviti pitanja, pa onda odredbe o dopunskim pitanjima i tako dalje.
15 Dakle, pravila kompletna se moraju tumačiti u svom logičkom smislu, dovoditi
16 međusobno u vezu i na osnovu toga izvoditi zaključak šta konkretno pravilo
17 znači. Dakle, primenjujući pravila mi ih i tumačimo, časni Sude. Moj stav je da
18 ako je kolega tužilac došao do nekog svedoka i da je i prijavio tog svedoka kao
19 sopstvenog svedoka, ja mogu sa tim svedokom raditi samo u toku unakrsnog
20 ispitivanja. Inače bi i ova pravila bila potpuno iluzorna. To je jedna tema.

21 Druga tema, što se tiče ovog obelodanjivanja podataka o svedocima. Jedan
22 naš svedok, ja sad mu ne znam šifru, časni Sude, broj, a on je bio pod merama i
23 ne bih želeo da pominjem njegovo ime, je u trenutku kada je već bio najavljen
24 kao svedok i neposredno pre nego što je došao da svedoči, doživeo takvu
25 neprijatnost u Banja Luci da je policija Bosne i Hercegovine na zahtev
26 Tužilaštva proveravala njegovu adresu.

27

28

29

30

1 On je bio naš zaštićeni svjedok. Drugi svjedok koji će doći posle ovoga je
2 doživio da mu se obrati Tužilaštvo, i to je ona situacija za koju ja u pogledu
3 tužioca, kada kaže kolega Whiting, koju ja prihvatam. Dakle, Tužilaštvo ne zna
4 da je neko naš svjedok pa se obrati čoveku i to je jedna normalna situacija. Ali
5 ako dobiju informaciju da je taj čovek već dao izjavu protivnoj strani, a to
6 važi i za nas, onda mislim da pravila pristojnosti, a izričita ove odredbe
7 pravila o saslušanju svedoka, obavezuju protivnu stranu da se povuče. Svoju
8 priliku da razgovara sa tim svedokom imaće u toku unakrsnog ispitivanja. Ja to
9 tako tumačim i to je problematika koja se odnosi na ova dva pitanja.

10 Ovo pitanje koje postavlja kolega tužilac u vezi sa obelodanjivanjem,
11 mi, kao tim Odbrane, imamo podatak koji je... koji smo dobili od jednog od
12 optuženih u ovom postupku, od njegove Odbrane, da su svedoci koji su bili
13 svedoci Odbrane, po povratku kući doživeli strašne neprijatnosti. Da su čak bili
14 hapšeni, da su zlostavljani, maltretirani i to je nešto što ljudi čuju. To je
15 mali prostor, časni Sude, i ljudi se plaše takvih posledica. Ja neću govoriti
16 imena, neću govoriti ništa, samo kažem Odbrana nastoji da se, obraćajući se
17 Sudskom veću za safe kontakt, samo omogući da stvori uslove da se svjedok koji bi
18 mogao biti bitan pojavi pred Sudom i tako postupamo. Hvala Vam.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, nemojmo se
20 ponavljati, ali dopustite mi ponovo pokrenem ovo pitanje s Vama, budući da ste
21 se osvrnuli na njega. Nije dovoljno govoriti nam o nesretnim okolnostima nekih
22 drugih svedoka koji su svedočili ili koje je Odbrana nekom trenutku pozvala da
23 svedoče i da to koristite kao razlog zašto pojednostiti o ovom svedoku niste
24 obelodanili. To je zašto kada tražite zaštitne mere ili slobodan prolaz, Vi
25 morate da nam kažete šta je to što se odnosi konkretno na ovog svedoka, šta je
26 to zbog čega Vi ne želite da obelodanite ili tražite zaštitne mere ili tražite
27 slobodan prolaz.

28
29
30

1   Ukoliko kažete da se na Vaše svedoke vrši pritisak, to je moguće ili
2 možda tako nije bilo. Ali koje su činjenice koje se odnose na ovaj konkretni
3 slučaj? Svaki... U svakom slučaju se mora rešavati na temelju vlastitih
4 merituma. To je pravilo. Dakle, stvar je u tome da Vi nama niste rekli - sad
5 možda jeste u današnjem podnesku - ali ja još uvek nisam pročitao ovaj podnesak
6 jer sam s Vama morao da razgovaram - ali Vi nama niste rekli šta je to što se
7 odnosi na ovog konkretnog svedoka, zašto želite da podnesete podnesak *ex parte*.
8 Ne sećam se druge stvari. No, kad je reč o tome da Tužilaštvo mora da poštuje
9 Vaše svedoke nakon što znaju da su oni Vaši svedoci, ja se slažem sa Vama.
10 Gospodin Whiting se ne slaže. Ali bez obzira na to, on je rekao da ukoliko zna,
11 on će se postarati da se poštuje to pravilo. Tako da nema potrebe da se vraćamo
12 sada na to. Nisam siguran da li govorite i kažete da je... da se Tužilaštvo
13 obratilo konkretnom svedoku. Ukoliko Tužilaštvo to nije uradilo, koje su
14 konkretne okolnosti ovog svedoka na osnovu kojih Vi tražite da se podnese *ex*
15 *parte* podnesak?

16   G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, za konkretnog svedoka, mi smo Sudskom veću
17 dostavili, kao i Tužilaštvu, razloge zbog kojih tražimo *safe* kontakte. Jedina
18 primedba kolege iz Tužilaštva jeste što mu nismo obelodanili adresu i telefon. I
19 mi smo u podnesku, pošto je to kolega tužilac kao pitanje pokrenuo sinoć, mi smo
20 jutros napisali podnesak i odgovorili zašto smo tako postupili. Samo je to za
21 mene tema koja je u ovom trenutku pitanje koje pokreće kolega tužilac. Sve ovo
22 drugo je van ovoga što sam sad rekao. To su sad neke šire teme.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Časni Sude, ja... dopustite mi samo da pročitam... da predložim nešto.
2 Ja bih predložio: Veće može o ovome uvek odlučiti i naknadno, nakon pauze ili u
3 toku sutrašnjeg dana. Pošto ovaj svedok ima neki svoji red obaveza, koji sada
4 treba da bude do kraja unakrsno ispitan, sutra bi trebalo da putuje, ja bih
5 zamolio da mi krenemo sa saslušanjem svedoka, pa možemo se ovom temom baviti pre
6 početka saslušanja drugog svedoka.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu, mislim da je to dobar
8 predlog. Puno smo vremena potrošili razgovarajući ovome, a nismo postigli
9 nikakvo razrešenje.

10 O ovome ćemo doneti pismenu odluku. Da li su time razrešena sva tekuća
11 administrativna pitanja?

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Izvinjavam se što je to
13 oduzelo toliko vremena. Zaista nisam očekivao da će tako biti.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Nisam ni ja. Molim da se uvede
15 svedok.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mogu li na momenat do... do gospodina
17 Martića, samo da... radi male konsultacije. Hvala Vam.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Svakako.

19 [Obrana i optuženik se savjetuju]

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, gospodin Martić mi je skrenuo pažnju i
21 zamolio me da prenesem Sudskom veću svoje žestoko protivljenje rečenici kolege
22 tužioca: "Mi nemamo zločinca, za razliku od Tužilaštva... od Odbrane, za razliku
23 od Odbrane." Dok se ne donese prvostepena presuda svaki čovek je nevin, pa i
24 pred ovim Tribunalom. I to pravosnažna presuda dok se ne donese. Pa bih zamolio
25 Sudsko veće da kolegu tužioca upozori da poštuje ličnost optuženog koji sedi
26 ovde u optužnici... u sudnici. Davanje argumenata o pravnim pitanjima ne može se
27 bazirati na nipodoštavanju ličnosti optuženog i na njegovom vredanju.

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, to je na trinaestoj
2 stranici, red osamnaest. Tu piše: "Optuženi ratni zločinac." Mi nemamo optuženog
3 ratnog zločinca koji sedi s naše strane.

4 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, mislim da ta
5 formulacija djelimično je neprecizna. Logično gledano to se protivi prezumpciji
6 nevinosti kada se tako nešto kaže i ni meni nije to bilo prijatno da čujem,
7 moram priznati.

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, možda je to bio pogrešan
9 izbor reči, ali s dužnim poštovanjem, mislim da bi bilo savršeno jasno. Ja već
10 15 godina radim kao tužilac. Veoma dobro mi je poznata prezumpcija nevinosti. Ja
11 to svakako poštujem i svakako danas u ovoj sudnici i znam da gospodin Martić
12 nije osuđen. On je optuženi. Ja sam uvek o njemu govorio samo kao o optuženom, a
13 ništa više. Ja se izvinjavam ukoliko moje reči nisu bile jasnije u tom smislu,
14 ali mislim da zaista jesu.

15 [Svjedok je ušao u sudnicu]

16 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Često je to slučaj sa nesporazumima,
17 da neko kaže nešto misleći da je to jasno, a druga strana to shvati kao nejasno.
18 Ovo nije bilo jasno i mislim da Vaša ponuda izvinjenja je nešto što je
19 dragoceno.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dopustite mi samo da kažem. Ja
21 pokušavam da to pronađem u transkriptu no ne uspevam, ali se jasno sećam da je
22 gospodin Whiting upotrebio reči u smislu da:

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Mi znamo da gospodin Martić nije osuđen, ali da postoji *prima facie* dokaza
2 protiv njega." Dakle, to je osnova optužnice koja je pred ovim Većem, no... Mogu
3 li samo da završim?

4 No, s druge strane, naročito imajući na umu ljude koje govore druge
5 jezike, mislim gospodine Whiting da je baš bilo... da nije baš bilo primereno
6 upotrebiti reč... reči... formulaciju "optuženi ratni zločinac." Mislim, jedno
7 je reći da je neko optužen za ratne zločine. Reći "zločinac", premda pre toga se
8 kaže da je reč o optuženom, na drugim jezicima se to može shvatiti drugačije od
9 onoga što ste Vi, ja mislim, želeli da kažete. Ja razumem Vas, ali budući da
10 dolazimo iz različitih kulturnih sredina, govorimo različite jezike, mislim da
11 bi bilo bolje da koristite reči koje su savršeno jasne. Mi ovde imamo čoveka
12 koji je optužen za razne zločine.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja jasno primam znanju Vaše reči i
14 sudije Hoepfela. Ja se nadam da je jasno iz reči koje sam upotrebio u raznim
15 prilikama da nisam nameravao da kažem ništa više do da je gospodin Martić
16 optuženi, ništa više.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zato ste govorili o tome da postoji
18 *prima facie* dokaza protiv njega.

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Martiću, u ime Pretresnog veća,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 želi... mi želimo da Vam se izvinimo zbog nekog neželjenog značenja do kojeg je
2 možda došlo u ovoj izjavi. Nadam se da ste čuli objašnjenje gospodin Whitinga.
3 On nikada nije nameravao da kaže da ste Vi zločinac. On je jednostavno rekao...
4 želeo da kaže da ste Vi optuženi u ovom predmetu za te zločine. U redu? I mi smo
5 Vam zahvalni da ste skrenuli pažnju Pretresnog veća na to. Puno Vam hvala.

6 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. Hvala.

7 PREVODITELJ: Predsedavajući sudija nije uključio mikrofona.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite, mislio sam da je uključen
9 mikrofona. Sada je na Vas red?

10 G. BLACK: [simultani prijevod] Da.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] No pre nego što uzmete reč, mogu li
12 ja nešto da kažem?

13 Dobar dan, gospodine. Ja ću Vas ne... ja Vas neću oslovljavati po imenu,
14 ali Vas prepoznajem i kada kažem "svedoče," nije da ne bud... ne želim da budem
15 nepristojan. No, želeo bih samo da Vas podsetim da ste i dalje obavezni na
16 osnovu svečane izjave koji ste dali na početku svog iskaza da ćete govoriti
17 istinu, celu istinu i ništa osim istine. Hvala.

18 SVJEDOK: SVJEDOK MM-117 [nastavak]

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete početi sa ispitivanjem,
20 gospodine Black.

21 Unakrsno ispituje g. Black: [nastavak]

22 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

23 G. BLACK: [simultani prijevod]

24 P: Dobar dan, gospodine. Znam da imate izvesne planove, mi ćemo pokušati
25 da završimo danas kako biste sutra mogli da otputujete. No pokušajte, molim Vas,
26 da se koncentrišete na moja pitanja.

27

28

29

30

1 Najpre, mislim da smo na javnoj sednici i možemo ostati na javnoj
2 sednici, da. Vi ste govorili o strukturi policije RSK i konkretno, u petak, na
3 65. stranici transkripta, rekli ste da specijalne jedinice policije RSK su
4 prestale da postoje 29. novembra 1992. godine. Da li se sećate da ste govorili
5 Pretresnom veću o tome?

6 O: Govorili smo o posebnim jedinicama milicije.

7 P: Ali to nije bilo tačno, zar ne, zato što posebne jedinice milicije su
8 postojale i 1993. godine, zar ne?

9 O: Ne. U tom obliku, ne. Znači...

10 P: Možda u nekom drugu obliku, ali u suštini s istim imenom. 1993.
11 godine su još uvek postojale posebne jedinice milicije, zar ne?

12 O: Ne, nisu. Radi se o tome da su posebne jedinice milicije od 1992.
13 godine do datuma kada smo rekli postojale u formi jedne formacije koja se
14 ispostavilo je bila privremena, koja je imala funkciju prvenstveno čuvanja
15 granične linije, a kô što spada u nadležnost poslova unutrašnjih poslova. A
16 poslije toga su postojale jedinice ne pod tim imenom, nego jedinice, odnosno
17 manji sastavi oko 30-ak ljudi u sklopu svakog SUP-a, koji su nosili naziv
18 specijalne jedinice, a koji su imali zadaću, prije svega, da intervenišu na onim
19 mjestima gdje se po... iskaz... iskazivala potreba da može - i bojazan - da može
20 da doći do upotrebe sile ili eventualno, ako iskazuje potreba, borba protiv
21 ubačenih teroristički grupa. Znači, u tom smislu su postojale te jedinice. Ali
22 to je sasvim drugačiji tip. Mislim i formacijski je drugačije bila odvojena od
23 SUP-a. Imali su vrlo mali broj ljudi.

24 P: Govoriću vrlo konkretno o tome šta sugerišem, a to je pitanje vezano
25 za dokazni predmet 730. Mislim da nije potrebno da ga pokažemo, međutim 1993.

26

27

28

29

30

1 godine, policija RSK je imala dva odeljenja, redovnu policiju od nekih 7.000
2 ljudi, koja je trebalo da održava javni red i mir i bavi se drugim normalnim
3 policijskim poslovima. A drugo odeljenje, da tako kažem, je bila specijalna
4 policija, koja je bila sačinjena od 16.000 ljudi otprilike i njihov zadatak je
5 bio da radi policijski posao na granicama i da štiti stanovništvo od
6 terorističkih napada, zar ne?

7 O: Ne. Ja mislim da... da ste godinu izmijenili. Ja ne znam za to.
8 Sigurno, znači, ne. Sigurno ne. Možda mi možete pomoći da kažete ko je bio vodio
9 te jedinice, ime i prezime nekoga komandanta ili...

10 P: Prema Milanu Martiću, u decembru 1992. godine, on je bio zadužen za
11 unutrašnje poslove, uopšteno govoreći. A što se tiče odeljenja za specijalnu
12 policiju ili policiju za posebne namene je bilo pod komandom generala
13 Novakovića. Da li Vam to osvežava pamćenje o toj strukturi?

14 O: Mislim da ponovo nemate tačan podatak. U 1992. godini komandant
15 posebnih jedinica milicije je bio gospodin Đukić. A 1992. godine, dvad... 19.11.
16 dolazi do rasformiranje tih jedinica i formiranja jedinica u sklopu Srpske
17 vojske Krajine, na čelu kojih je bio gospodin general Mile Novaković.

18 P: Dakle, ako je Milan Martić rekao u decembru 1992. godine da će
19 struktura nastaviti biti onako kakvu sam ja opisao, on je ili pogrešio ili se
20 nije tačno izrazio?

21 O: Ja ne znam šta je gospodin Martić izjavio. Znam samo da ste Vi
22 pogrešili sad ovdje.

23 P: U redu. Preći ćemo na drugo pitanje. Mislim da je Vaš stav u tom
24 pogledu jasan.

25

26

27

28

29

30

1 Pripadnici posebnih jedinica milicije, to nisu bili profesionalni policajci,
2 nisu imali policijsko obrazovanje koje su stekli pre nego što su ušli u policiju
3 RSK.

4 O: Većina, vjerovatno većina... većina. Ne, ja ne mogu da, znači,
5 odgovorim detaljno o tim stvarima. Ali s obzirom na poslove koji je trebalo da
6 se naprave, a u skladu i sa... sa suradnjom, znači, u dogovorima sa civilnom
7 policijom, trebalo je popuniti određeni broj... određen broj ljudi. U tom
8 smislu, sigurno da nisu bili kvalifikovani kao klasični policajci. Ali nisu ni
9 radili klasične poslove održavanja javnog i mira, nego u sklopu MUP-a, što je
10 sastavni dio posla čuvanja granične linije. Samo bih Vas podsjetio u tom smislu,
11 ako mi dopuštate, da je 1991. godine, predsjednik Hrvatske, gospodin Mesić,
12 podijelio 54.000 legitimacija pripadnika policije, jer u to vreme...

13 P: Prekinut ću Vas. Mislim da ste odgovorili na pitanje i neću da
14 pređemo na drugu temu sada. Zapravo, posebne jedinice policije, to su bile više
15 vojne nego policijske jedinice, zar ne? Što se tiče njihovih aktivnosti i onoga
16 što ste rekli, oni se nisu, dakle, bavili klasičnim policijskim delatnostima.

17 O: Da. Oni se nisu bavili klasičnim policijskim djelatnostima, ali su
18 radili posao u sklopu zakonskih ovlaštenja.

19 P: A njihovi zadaci su više vojne nego policijske prirode? Oni su nosili
20 duge cevi i imali su vrlo malo saznanja o klasičnom policijskom poslu, zar ne?

21 O: U mnogim zemljama policija čuva granicu i samim tim ima i tu... i taj
22 oblik djelatnosti. S obzirom na to da se dešava i ratna dejstva, sasvim je
23 normalno što ste rekli Vi.

24 P: U redu. Ja Vas ne pitam za mnoge zemlje, niti o normalnoj situaciji,
25
26
27
28
29
30

1 ali tačno je ono što sam rekao, zar ne, da su oni bili više jedinice vojne nego
2 policijske prirode, nosili su duge cevi i nisu radili klasičan policijski posao?
3 Je li to tačno? Ne kažem da je to normalno.

4 O: Ja gospodine tužioce /sic/, znači, mogu da kažem ponovo što sam
5 rekao, to su bile policijske snage i koji su radili policijski posao. Ako Vi
6 smatrate da je to za Vas više vojni posao, onda znači da Vi mijenjate praksu,
7 zakonsku praksu, regulativu na područje RSK.

8 Iako se, ustvari, slažem da... dakle, iako se slažem da ovo znači, sa
9 aspekta onoga da su više imale u tom samo u obliku gledanja, znači posao o kojim
10 Vi govorite, ali je to u skladu sa zakonsku regulativom i praksom.

11 P: U redu. I što se tiče zakonske regulative i prakse, ne bavim se sada
12 tim pitanjem. Nego, dakle, Vi se slažete ako kažemo da smo mogli da zaključimo
13 da su se oni više bavili vojnim nego policijskim pitanjima i poslovima. Da li se
14 slažemo o tome?

15 O: Sad bih mogao da kažem bavili su se policijskim poslovima koji su u
16 sebi imali znatno više vojnih nadlež... odnosno aktivnosti nego što to radi
17 klasična policija.

18 P: Gospodine, zar nije činjenica da je... da su Ujedinjene nacije
19 smatrale da su jedinice... posebne jedinice policije bile paravojne jedinice? To
20 je bio stav Ujedinjenih nacija o njima.

21 O: Ja za taj stav ne znam. Znam da je civilna policija, odnosno organi
22 UNPROFOR-a na teritoriju po zonama, da su surađivali sa tim jedinicama.

23 P: I, zapravo, Ujedinjene nacije su smatrale da je postojanje posebnih
24 jedinica policije kršenje Vanceovog plana, zar ne?

25
26
27
28
29
30

1 O: Ne. Za to ne znam.

2 P: Da li znate da u skladu sa stavom Ujedinjenih nacija da... odnosno da
3 su Ujedinjene nacije smatrale da su posebne jedinice policije učestvovale u
4 etničkom čišćenju?

5 O: Ne, prvo što čujem.

6 P: Vi ste rekli u petak, mislim da je to na strani 67 transkripta od
7 toga dana, da je RSK stvorila SVK jer je smatrala da su Ujedinjene nacije bile
8 neuspješne u sprečavanju kršenja Vanceovog plana od strane Hrvatske. To je Vaše
9 stanovište, zar ne?

10 O: Da.

11 P: Ali da li znate da je stav Ujedinjenih nacija bio da postojanje tih
12 posebnih jedinica policije krši demilitarizaciju, odnosno odredbe Vanceovog
13 plana o demilitarizaciji? Na taj način su Ujedinjene nacije gledale na to, zar
14 ne?

15 O: Mislim... Ne mislim da ne, nego... nego siguran sam da griješite. Ja
16 ću da Vas podsjetim da, siguran sam da to znate, da posebne jedinice milicije su
17 formirane od strane Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije koja je
18 bila garant potpisnik Vanceovog plana i garant za provođenje Vanceovog plana. I
19 na osnovu... A Republika Srpska Krajina nije bila potpisnik tog plana. I na
20 osnovu toga što je sklopljen dogovor da se snage Jugoslavenske narodne armije
21 povuku sa tog teritorija, Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija je
22 željela da riješi to pitanje na adekvatan način na teritoriji koji je bio još
23 pod nadležnosti, znači priznao pod nadležnosti SFRJ i u tom smislu dolazi do
24 ovog uređ... do formiranja posebnih jedinice milicije.

25 P: Zapravo, Vi kažete da je SFRJ njih uspostavila. Međutim, posebne
26
27
28
29
30

1 jedinice je... milicije iz 1992. su bili u kontinuitetu sa posebnim jedinicama
2 koje su postojale 1991. godine i zapravo se ta struktura nastavila do 1993., zar
3 ne?

4 O: Nemaju veze nikakve, siguran sam, jedne jedinice sa drugim
5 jedinicama. Zaista, /?napravljena je/ potpuno nova formacija koja je nastala na
6 osnovu Vanceovog plana i na osnovu rješenja pitanja i na osnovu odluke, mislim,
7 sad ne mogu da budem siguran, ali mislim na osnovu... ne znam kojeg tijela...
8 al' sigurno je Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

9 P: Da li osporavate da su ljudi koji su ušli u posebne jedinice milicije
10 1991. godine nastavili da služe u njima 1992. i 1993. godine? Da li Vi to
11 poričete?

12 O: Ne razumijem Vaše pitanje? Ne razumijem ga u tom smislu što mi nije
13 jasno da li je za... zabranjeno da pojedinci odu u jednu, drugu ili treću
14 jedinicu, znači ne samo u toj jedinici. Je l' to neki poseban... U kom smislu je
15 to pitanje? Sigurno je da je bilo i pripadnika koji su ušli u tu jedinicu, a
16 mnogi nisu. Al' ja to ne znam. Znači, nisam bio tu da bi mogao da odgovorim, ali
17 nije... nije mi jasno, ovaj, taj dio Vašeg pitanja.

18 P: Nisam siguran da sam Vas shvatio. Rekao sam da je postojao
19 kontinuitet u posebnim jedinicama policije između 1991., 1992. i 1993. godine i
20 jedan od aspekata tog kontinuiteta je činjenica da ljudi koji su pristupili
21 1991. godine su ostali u tim posebnim jedinicama i dalje 1993. godine, zar ne?

22 O: Gospodine tužioce /sic/, ja sam vrlo jasno rekao da nije postojao
23 kontinuitet. Ko god gleda pravne propise, odnosno norme i datume osnivanja i
24 razloge, taj će to utvrditi. Ne vidim kakve veze imaju jedinice... posebne
25 jedinice milicije iz 1992. godine sa nekim jedinicama, ne znam o kojim govorite,
26 prije toga. To je nanovo formirana struktura, a najvećim dijelom od pripadnika,
27 ne znam, da l' od rezervnog sastava Teritorijalne obrane ili... ili koga drugog.
28 Zaista ne znam koji je taj dio. Ali nikakve, ali nikakve nema povezanosti između
29 jednih i drugih jedinica.

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li bih mogao da zatražim da se
2 nešto razjasni? Bez obzira na promene u zakonskoj regulativi, nije li činjenica
3 da ljudi koji su sačinjavali posebne jedinice milicije 1991. godine, da su oni
4 nastavili da budu deo tih jedinica 1992. i 1993. godine? Drugim rečima, ako sam
5 dobro shvatio pitanje tužioca, postojala je promena u nazivu i u regulativi,
6 međutim na terenu nije bilo promena. Šta kažete na to?

7 SVJEDOK: Časni Sude, siguran sam da to nije tako. Ako pođemo samo od
8 jednog činjeničnog stanja, a to stanje je da su posebne jedinice milicije
9 brojale 16.000 ljudi, kako je rekao gospodin, ili ja ne znam tačno kol'ko su
10 brojali, kol'ko je rekao gospodin tužilac, a ne znam kolike su te bile jedinice
11 prije toga. Sigurno nisu postojale u tom broju i tom obliku. One nisu mogle da
12 budu... da sigurno sad nije ispod 1.000 ljudi, tako da nema nikakve mogućnosti
13 povezivanja kontinuiteta jedne jedinice i druge jedinice. Ali da l' je neko
14 ulazio iz te jedinice nek... ne znam o kojim je riječ, jer ja ne znam da u tom
15 smislu za postojanje specijalnih jedinica, zaista ne znam za to, na šta se
16 odnosi prije 1992. godine. Da li je neko ulazio, to za to... za to ne znam. Al'
17 ako jeste, to je mno... to je mnogo manje nego što je... što su te jedinice
18 brojale.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U kom periodu kažete da ih je bilo
20 1.000?

21 SVJEDOK: Ja sam rekao da ne znam u kom broju ih je bilo, ali kažem da
22 ih... ne vjerujem da ih je bilo 1.000, znači prije 1992. godine. Da ne znam da
23 jeste. Zaista ne znam za taj podatak i nisam bio tu da bih mogao da znam za taj
24 podatak. Ali znam sigurno da ih ne može biti ovoliko kol'ko je bilo od 1992.
25 godine na ovamo, da je tada formirana jedinica koja je trebala da ima... da
26 broji taj broj. Ali kako se sjećam da sam rekao u petak, nisu sve jedinice ni
27 formirane. Trebalo je da bude formirano osam brigada, mislim da je negdje samo
28
29
30

1 četiri da je formirano, a četiri nisu kako takve kompletno formirane. Ustvari
2 došlo je do njihovog rasformiranja nego... prije nego što su se same formirale.
3 Al' to nije spadalo u onaj djelokrug mog posla, pa ne mogu da govorim detaljno o
4 tim stvarima.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Black. Izvinjavam se
6 što sam Vas prekinuo.

7 G. BLACK: [simultani prijevod] Imam svega nekoliko pitanja još pre
8 pauze, vezano ponovo za dokazni predmet 75. Ne znam da li sam to već rekao
9 Odbrani i Pretresnom veću.

10 P: Gospodine, Milan Martić je UNPROFOR-u rekao 1992. godine da plan
11 Vancea nije prihvatljiv u tadašnjoj formi i da se mora izmeniti. Da li je to
12 tačno? Da li znate nešto o tome?

13 O: Ne znam za... za... konkretno za te detalje.

14 P: Uredu. Moje poslednje pitanje pre pauze. Osvrćući se na stvari o
15 kojima smo govorili u proteklih 10-15 minuta, suprotno onome što ste rekli u
16 petak, a mislim i juče, Ujedinjene nacije teško da su bile zadovoljne radom
17 policija RSK, zar ne? Zapravo, one su se stalno... one su stalno podnosile žalbe
18 u vezi toga... dakle, policije RSK, o nekim konkretnim incidentima i o tome da
19 još posla treba da se uradi; nije li tako?

20 O: Gospodine tužιοče, dvoiličnost je prisutna stalno, pa je moguće da su
21 i kod pojedinih pripadnika UNPROFOR-a koji su s nama surađivali da je bilo
22 prisutna. Nama su govorili jedno, a da li su pisali nešto drugo, ja to ne znam.
23 Vi sada govorite o tim stvarima. Al' on što sigurno znam, a to je suprotno od
24 onoga što ste Vi rekli ovdje u juče dat jedan dokument, u kome gospodin
25 Thornberry govori o tome da je saradnja sa civilnu po... CIVILPOL-a i milicije
26 bila dobra.

27

28

29

30

1 Ja to ne bih negi... ne bih negirao.

2 P: Kako bi bilo savršeno jasno, to nije bio dokument koji sam Vam ja
3 pokazao, već Odbrana. A budući da ste to već pomenuli, Vi ste bili prisutni na
4 sastanku o kojem je govoreno u tom zapisniku, zar ne? I Vi stoga ne možete reći
5 da li su...

6 PREVODITELJ: Ispravka prevodioca. Vi niste bili prisutni na tom sastanku
7 o kome se govori u tom zapisniku i stoga Vi ne možete reći da li je tačno ili
8 ono što piše u zapisniku, zar ne?

9 O: Ja nisam bio prisutan i kada je UNPROFOR sastavljao svoj spis, pa ne
10 mogu da kažem da li je to tačno il' ne. Al' mogu sa svog iskustva.

11 P: Vi niste bili na sastanku i stoga ne možete reći da li su... da li je
12 zapisnik sa tog sastanka tačan ili ne, zar ne?

13 O: Ja mogu da kažem da je tačan sa aspekta poznavanja ličnosti čovjeka
14 koji ga je pisao.

15 P: Da. Ali Vi niste bili tamo, tako da ne možete dati odgovor na takvo
16 pitanje, zar ne? Da li se slažete sa mnom da, dakle, Vi tamo niste bili, pa
17 stoga ne možete sa sigurnošću reći da li je zapisnik precizan?

18 O: U onoliko kol'ko se Vi slažete da ja ne mogu da prihvatim zapisnike
19 UNPROFOR-a, toliko se slažem i ja s Vama na sas... zapisnike koji su oni pisali,
20 a to bi tada se odnosilo na sve dokumente i tada ne bismo bili nigdje.

21 P: Ne. Gospodine, odgovorite na pitanje. Nemojte držati govore o
22 UNPROFOR-u i davati neki drugi odgovor. Ovo nije teško pitanje. Mislim da možete
23 odgovoriti na njega kako bismo otišli na pauzu. Vi ne možete garantovati da je
24 taj zapisnik tačan, zar ne?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ne mogu da garantujem, da kažem da taj zapisnik nije tačan.

2 P: I Vi ne možete da kažete da je tačan, zar ne? To nije teško pitanje.
3 Molim da odgovorite na postavljeno pitanje.

4 O: Časni Sude, ja bih zamolio da se prihvati moj odgovor. Ja sam tri
5 puta rekao jasno što mislim o ovom zapisniku, a gospodin tužilac i dalje
6 insistira na nečemu što ja ne mogu da kažem, zato što je to jednostavno
7 insinucija. Onoliko kol'ko ne mogu da kažem da je tačan, onoliko... toliko mogu
8 da kažem je netačan.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nažalost, niste Vi taj koji birate
10 pitanja na koja ćete odgovoriti. Pitanja postavljaju ili tužilac ili zastupnik
11 Odbrane. Ja ću sada zatražiti da pređemo na pauzu pa nastavite s tim pitanjem
12 kasnije.

13 Nastavljamo sa radom u 16.00h.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

15 ... Početak pauze u 15.35h

16 ... Sjednica nastavljena u 16.05h

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

18 Izvolite sestiti.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Black, izvolite nastavite.

20 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

21 P: Svedoče, ja zaista nastojim da brzo pređemo preko ovog materijala.

22 Nama je rečeno da Vi imate i drugih poslova, a mi moramo nastaviti s našim
23 suđenjem, ali ako Vi odbijate da odgovorite na jedno jednostavno pitanje, onda
24 time sve usporavate, pa ću Vas ja još jedanput upitati.

25 Vi ste nam rekli da niste bili prisutni na sastanku za koji smo videli
26 juče zapisnik i s obzirom na to da niste bili prisutni, Vi ne možete reći da li
27 je taj zapisnik tačan ili netačan.

28

29

30

1 Dakle, Vi jednostavno ne možete lično niti da potvrdite niti da poreknete
2 tačnost tog zapisnika, zar ne?

3 O: Ja potvrđujem moralnost i pravičnost čovjeka koji je sastavio taj
4 zapisnik i utoliko ga smatram tačnim.

5 P: Ali ne možete lično niti da potvrdite niti da poreknete tačnost. Ja
6 Vas ne pitam o moralnosti osobe koja je vodila zapisnik. Ja Vas jednostavno sada
7 pitam: Vi tamo niste bili, pa ne možete lično reći da li je taj zapisnik tačan
8 ili ne, zar ne? Ja ću nastaviti da Vam postavljam ova pitanja, odnosno ovo
9 pitanje do god ne dobijem odgovor na njega.

10 O: Časni Sude, ja se izvinjavam. Ova rečenica tužioca je povezana s onim
11 prethodnim, ako ja ne odgovorim kako Vi... ja hoću, ja ću Vas ovdje gnjaviti pa
12 nećete sutra moći putovati. Je l' to tako il' to je drugačije? Ja sam rekao što
13 sam imao o ovom pitanju. Onoliko kol'ko vjerujem svim dokumentima vjerujem i
14 ovom dokumentu. Ja ne vidim nikakvu razliku zašto ne bih vjerovao ovom
15 dokumentu, a drugom dokumentu da ne vjerujem.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Žao mi je da ste za sebe rekli čas...

17 Ja sam Vam rekao pre pauze da ukoliko ne odgovarate na pitanja... Ovo
18 nije bilo jedno... ovo nije komplikovano pitanje. Vi nam možete reći da li je
19 tačan zapisnik ili nam kažete da ne možete garantovati da je tačan ili netačan.
20 To je jednostavno pitanje

21 SVJEDOK: Časni Sude, ja sam rekao da se na kraju...

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja ne nameravam sada da se sporim sa
23 Vama, već Vas molim da odgovorite na postavljeno pitanje. Da li možete da
24 potvrdite tačnost zapisnika ili pak ne možete?

25

26

27

28

29

30

1 Mislim da nema ničeg komplikovanog u tome. Ako Vas ne pita o dru... Vi se ne
2 pitate o drugim zapisnicima, već o ovom konkretnom.

3 SVJEDOK: Ja potvrđujem tačnost ovog zapisnika.

4 G. BLACK: [simultani prijevod]

5 P: Na osnovu čega potvrđujete tačnost ovog zapisnika o kom govorimo,
6 budući da niste bili tamo?

7 O: Na osnovu istog principa po kojem potvrđujem tačnost i drugih
8 zapisnika na kojima nisam bio prisutan... i drugih dokumenata koje je neko drugi
9 potpisao, a nisam bio prisutan.

10 P: Stoga, dakle, Vi nama kažete da ste spremni da nam govorite o
11 stvarima o kojima i lično ne znate, ali ste spremni da potvrdite ili poreknete
12 stvari na osnovu pretpostavke i spekulacija. Da li je to ono što mi sada kažete?

13 O: Upravo obrnuto od toga. Mislim da Vi spekulišete, a da ja govorim
14 kako jeste.

15 P: Preći ću na drugo pitanje. Mislim da smo iscrpili ovo pitanje koliko
16 smo mogli, časni Sude.

17 Svedoče, juče smo govorili nakratko o, i možda suviše apstraktno, o tome
18 koliko je Srba bilo žrtava zločina za razliku od Hrvata. Ja ću Vam sada ovo
19 staviti u jedan veoma konkretni kontekst i želeo bih da sada pogledate dokazni
20 predmet koji ću zatražiti da se stavi na grafoskop. Tu je reč o dokaznom
21 predmetu 909. Odnosno izvinite, molim da se to predoči posredstvom elektronske
22 sudnice. Dakle, ne na grafoskop već posredstvom elektronske sudnice.

23

24

25

26

27

28

29

30

1   Gospodine, to što vidite pred sobom je izvještaj kninskog SUP-a od 16.
2 avgusta 1994. Da li to vidite?

3   O: Da.

4   P: Molim da na toj prvoj stranici pogledamo donji deo. Tu. Savršeno.
5 Kaže se da je šesnaestoro... 16 osoba... 16 lica ubijeno 1992. godine,
6 pretpostavljam području pod jurisdikcijom kninskog SUP-a, od čega je petoro bilo
7 Srba, a 11 Hrvata. Da li je to ono što tu piše?

8   O: Ne znam je li ovdje piše 11 ili 16... ali vjerovatno 11. Šta je...
9 Jedana... Ne... ne vidim tačan broj. Ne, ne, 11 mora biti, znači, pošto 16 lica
10 ubijeno. 5 Srba i 11 Hrvata.

11   P: Hvala. Jeste da je teško pročitati original i hvala Vam na Vašem
12 odgovoru.

13   Molim da pogledate spisak. Počemo... počecemo od trećeg imena, Mate
14 Slavić. Piše da je on Hrvat, a da izvršilac tog ubistva je nepoznat. Da li to tu
15 piše?

16   O: Možete li mi samo još jednom pustiti, izvinjavam se, glavu ovoga
17 dokumenta? Zaglavlje. Dobro. Eh, sad možemo se vratiti na... Je li možete mi još
18 jednom, izvinjavam se, ponoviti, znači, što ste rekli pošto sam...

19   P: Svakako. Treće ime, Mate Slavić. Piše da je on Hrvat, a da je
20 nepoznat izvršilac. Da li je to tačno?

21   O: Da.

22   P: Molim da pogledamo sledeću stranicu, kako na B/H/S-u tako i na
23 engleskom. Molim da pogledamo gornju polovinu dokumenta. Vidite tu stoji ime
24 Marko Agić. Takođe Hrvat i navodno ga je, kako ovde piše, ubio Hrvat.

25

26

27

28

29

30

1 A zatim sledeći upis se odnosi na troje ljudi koje se... tri osobe koje se
2 prezivaju Bura, a izvršilac tih ubistava je nepoznat, kako piše u dokumentu.
3 Zatim imamo Ružu Slavić, takođe Hrvat...Hrvatica, izvršilac nepoznat. Zatim dva
4 Hrvata, Ercegovac prezime. I u ovom slučaju izvršilac nepoznat.

5 Moje pitanje je sledeće: 1992. godine, na temelju ovog dokumenta, svih
6 11 Hrvata koji su ubijeni na ovom području, svi ti zločini su bili nerazrešeni,
7 sem u jednom slučaj gde je počinitelj bio Hrvat, zar ne?

8 O: Ne znam da je tako bilo. Ovde tako piše, ali mislim da tako nije
9 bilo. A tom...

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li verujete u moralnost osobe koja
11 je napisala ovaj izvještaj?

12 SVJEDOK: Vjerujem, al' ne... ne vjerujem, znači, dokument da l' u sebi
13 sadrži još neke druge stvari. Jer ovo je, kol'ko ja shvaćam, godina 1994. kad je
14 pisan dokument, ako sam u pravu. A ja...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Moje pitanje je da li verujete u
16 mora... Ukoliko verujete u moralnost osobe koja je ovo napisala, zašto onda ne
17 verujete u istinitost dokumenta? Ja se pozivam na onaj argument koji ste maločas
18 upotrebili u vezi zapisnika.

19 SVJEDOK: Rekao sam da vjerujem u moralnost, samo kažem da mislim da nije
20 potpuno u jednoj stvari. Al' možda ja griješim. Zato... to sam htio da kažem tu
21 rečenicu. Zato što ovdje, kol'ko vidim datum ubistva ljudi, recimo Bura je
22 07.07.1992. godine, a ne znam prethodno šta je bilo. I to me upućuje... znači,
23 možda grešim - da, ja se izvinjavam, znači u tom smislu - to me upućuje, vrlo je
24 bitno gdje su ti ljudi kao takvi ubijeni, da li na liniji razdvajanja, u selima
25 koja su bila tačno na liniji razvija... razdvajanja, ne.

26

27

28

29

30

1 Zato... govorim to konkretno zbog toga što je u tom intervalu, kol'ko se ja
2 sjećam, znači poslije napada Hrvata na Miljevački plato...

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Ne odgovarate na moje
4 pitanje. Ne odgovarate na moje pitanje. Zaboravite. Izvolite nastavite,
5 gospodine Black.

6 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo da pitam pre nego što
7 nastavite. Osim Marka Agića, nadam se da sam dobro izgovorila, zatim u četvrtom
8 redu, da li piše "netrpeljivost"? Šta to znači?

9 SVJEDOK: Vjerovatno se odnosi na to da su... bio lični sukob između
10 jednog i drugoga. To ne mogu ni ja da kažem tačno šta jeste.

11 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li je to krivično delo?

12 SVJEDOK: Da, da.

13 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

14 G. BLACK: [simultani prijevod]

15 P: Molim da pogledamo dole na stranici, kako na verziji na B/H/S tako i
16 na engleskom, dolazimo do 1993. godine i tu piše da je ubijeno 13 lica.
17 Pretpostavljam da se ovo odnosi na nadležnost kninskog SUP-a, budući da je taj
18 SUP sačinio dokument. Od 13 ubistava, imamo jednog Slovenca, tri Hrvata i devet
19 lica su Srbi. To je ono što ovde piše, zar ne?

20 O: To piše tu, da.

21 P: Pogledajmo malo dole, kako bismo videli ostatak stranice. Zapravo,
22 želim da Vam ukažem na slučaj, imamo dva Hrvata po prezimenu Palinić,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Počinilac, izvršilac nepoznat. Zatim, Josip Zelić... Josip Zelić, a u tom
2 slučaju su identifikovane dva izvršioca. Na osnovu ovih imena, ne znam da li
3 biste mogli da nam kažete da li su izvršioci bili Hrvati ili Srbi. Možda ne
4 znate ustvari. Da li biste da prokomentarišete ova imena?

5 O: Koja ste rekli imena? Pošto sam gledao prethodno, ovaj, tekst gore
6 kol'ko je i koga ubijeno, pa vidim tri Hrvata, a devet Srba i da je oko četiri
7 Srba nije osni... otkriven počinilac krivičnog djela. Izvinjavam se za to, znači
8 koja imena?

9 P: Najpre sam Vam na kratko skrenuo pažnju na dva Hrvata po prezimenu
10 Palinić, izvršilac je nepoznat, a zatim pri dnu stranice na B/H/S-u, vidite da
11 piše ime Josip Zelić, još jedan Hrvat. I tu su navedena dva izvršioca, a ja ne
12 znam da li biste eventualno mogli, gledajući ova imena, da nam kažete da li su
13 ti izvršioci Hrvati ili pak Srbi.

14 O: To je teško reći, da li su Srbi ili Hrvati. Pretpostavljam da su
15 Srbi. Znači po imenu i prezimenu, mada... mada, znači, mislim... mislim da su
16 Srbi. Ali bih htio da Vas nadopunim, ako dopuštate, za one u prethodnu godinu,
17 1992. godinu. Zato sam i razmišljao onim podacima. 1992. godine, ja sam rekao na
18 početku, bila su i ubistvo porodice Čengić - ne vidim da je to ovdje obuhvaćeno
19 - a počinio Hrvati. Počinio su kao takvi otkriveni i protiv njih je pokrenut
20 krivični postupak. A utoliko mi neke stvari zaista nisu jasne, ne znam ko je
21 pisao ovo i na koji... na koji je to način stavljeno.

22 P: U redu. Hvala Vam na tom pojašnjenju. Malo kasnije ćemo govoriti o
23 slučaju Čengić kada završimo sa ovim dokumentom. I razumem da kažete da se ne
24 može sa sigurnošću reći koja je nacionalnost ove dve osobe koje su ovde
25 navedene. Dakle, Vi pretpostavljate da su to Srbi, ali niste sigurni.

26

27

28

29

30

1 Hvala Vam na tome.

2 Molim da pogledamo sada sledeću stranicu na B/H/S-u. Hvala. Pri vrhu,
3 treće ime je Luka Škorić, još jedan Hrvat, a izvršilac je neidentifikovan. Moje
4 pitanje je sledeće: rekli ste da možda ovde nisu uvrštene sve informacije, ali
5 na osnovu ovog dokumenta, čini se da, kad je reč o ubistvima Hrvata, ti
6 slučajevi /sic/ je mnogo manje uspevala da razreši policija u Kninu nego što je
7 to bio slučaj sa ubistvima Srba. Nije li tako? Dakle, 1992. i 1993. godine.

8 O: Naizgled se čini tako, ali nije tako zato što nisu podaci svi, vid'li
9 smo ovde i jedan navedeni, a to je upravo zbog onoga o če... što sam htio
10 prethodno da kažem. Mislím, ali zaista ne mogu da se sjetim, mislim da se radi o
11 većini ubistava koji su bili u selima tačno na liniji razgraničenja, gdje je
12 bila jurisdikcija, u to vreme je znači drugih snaga. Ne, ne civilne policije. Mi
13 smo tek na prijavu mogli da dođemo i inspektor po... policije da... da... da
14 napravi uvide kao takav. I vjerovatno se radi o periodu, znači to nije
15 opravdanje zločina, jer svaki zločin je zločin i treba ga zaista sankcionisati,
16 i vjerovatno se radi o periodu poslije Miljevačko platoa, kada je došlo do
17 ubistva četrdeset i nekoliko Srba, gdje su oni na zvjerski način ubijeni, pa
18 moguće da u tom smislu je došlo revanšizma, ali samo u tom području. Ovdje se,
19 mislim, ne nalazi nijedno ime koje bilo ubijeno, odnosno pojedinac u nekom gradu
20 ili unutrašnjosti. Međutim, to nije opravdanje za zločin; razumljivo. Tako da
21 hoću da kažem samo to, jurisdikcija rada organa unutrašnjih poslova u tim
22 graničnim zonama, ona... i pošto to bilo je... jedno područje pod... pod...
23 ovaj, zasebno... zasebno našom kontrolom, bilo kad se od... kad se to dogodi,
24 da se u tim trenucima onda pozove inspektor, odnosno SUP i ti su uviđaji rađeni.
25 Utoliko je zaista teško otkriti zločin... zločin kao takav i otuda možda tolika
26 neefikasnost, ali ne nekakvi drugi razlozi.

27 P: U redu. Završili smo s ovim dokumentom za sada.

28
29
30

1 Postaviću Vam pitanje u vezi par drugih konkretnih incidenata, odnosno
2 vremenskih razdoblja, ne nužno o nekim konkretnim slučajevima, incidentima. Na
3 primer, u petak ste izjavili da 1992. godine, hrvatsko stanovništvo u Benkovcu
4 je zlostavljano u izvesnoj meri, kako ste rekli, i da su neki Hrvati u Benkovcu
5 ubijeni januara i februara 1993. godine. Da li se sećate da ste nam o tome
6 govorili?

7 O: Da, govorio sam da je bilo zlostavljanja i da je bilo i pojedinih
8 ubistava.

9 P: Hvala. Zapravo, u jednoj, samo jednoj nedelji februara 1993. godine,
10 negde između 11 i 17 Hrvata su ubijeni, a jedna žena je silovana na području
11 Benkovca. Nije li to tačno?

12 O: Ne mogu da potvrdim tačnost broja, al' da je bilo u tom periodu,
13 znači ubistava, to... to sigurno jeste. A da smo mi kao organ unutrašnjih
14 poslova tada poduzeli konkretne mjere, to takođe sigurno jeste.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude?

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću?

17 G. MILOVANČEVIĆ: /ne čuje se/ ... sačekao da gospodin svedok odgovori na
18 ovo pitanje, a onda ću uputiti primedbu načelne prirode. Ubijeno je ili 11 ili
19 17 ljudi. Ubijelo... ubijeno je ili 12, ili 13, ili 14. A kada tužilac kaže
20 svedoku, predočava mu kao verodostojni... navodno verodostojnu informaciju da je
21 ubijeno 11 ili 17 ljudi... ili 17 u jednoj nedelji, pa to je za ovaj Sud malo
22 neozbiljno. E sada, ja ukazujem na taj problem zbog toga što smo se mi ovim
23 pitanjem bavili ranije sa jednim drugim svedokom koji je bio zaštićen i koji je
24 ukazivao na tu problematiku. Pa, molim onda kolegu tužioca da kaže svedoku tačno
25 koliko ljudi je ubijeno? Da li ima podatak da li je ubijeno 11 ili 17?

26

27

28

29

30

1 Pa ćemo onda dobiti odgovor odgovarajući. I da je jedna žena silovana. Ako je
2 jedna žena silovana, ima li ona ime, molim Vas? Ajte da čujemo ime žrtve i da
3 čujemo imena tih 11 žrtava ili 17 žrtava. Evo tužilac predočava svedoku vrlo
4 teške podatke. Ti su podaci... Neću komentarisati dalje, zbog svedoka.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nisam baš siguran šta želite da uradi
6 Veće, budući da ste čekali da svedok odgovori na pitanje. Mi smo dobili odgovor.
7 No u svakom slučaju, gospodine Black?

8 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ne razumem. Ja ne vidim šta
9 je neprimereno u tome što ja iznosim procenu koliko je ljudi bilo. Ja ne znam
10 koliko je ljudi bilo ubijeno u tom trenutku i ne znam ime te žene, ali ja sam
11 postavio pitanje svedoku i svedok je mogao lako da odgovori na to pitanje. I
12 moram da kažem da ovo pitanje proizilazi iz dokaznog predmeta 729. Čini se da
13 svedok nije imao nikakve probleme da odgovori na to pitanje, tako da ja ne znam
14 koja je osnova prigovora. Ali mislim da nema nikakvog problema, da nema osnova
15 za to da svedok nije mogao da odgovori na ovako postavljeno pitanje.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znam koju odluku da donesem,
17 gospodine Milovančeviću, jer smo dobili odgovor na pitanje, a ja ne znam zaista
18 koja je osnova za prigovor koji ste izneli. Ako je između 11 i 17.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja hoću da kažem svaka žrtva je strašna,
20 svaka. Ako kolega tužilac hoće da utvrdi da li je bilo ili ne i pita konkretnog
21 svedoka koji je bio zadužen za to područje, molim Vas, neka mu da ime i prezime.
22 Ovde smo u prethodnom dokumentu videli imena i prezimena i kraj svakog imena i
23 prezimena videli broj krivične prijave, datum kada je zavedena i kakav je
24 eventualno ishod postupka. Tu smo imali imena žrtava.

25

26

27

28

29

30

1 Hoć... hteo sam da skrenem pažnju kolegi tužiocu, bez ikakve zle namere uz
2 pot... uz puno dužno poštovanje, da to pitanje koje je pokrenuto sada, na takav
3 način, teško da može biti relevantno i ozbiljno. Mi smo o izveštajima UNPROFOR-a
4 već dosta stvari čuli.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali zašto mislite da je nerelevantno,
6 gospodine Milovančeviću?

7 G. MILOVANČEVIĆ: Zato što tužilac nema ime nijedne žrtve i ništa o tome
8 ne zna i nagađa i lovi... lovi kao ribar mrežom, pa ako nešto uhvati. Zbog toga,
9 časni Sude.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali gospodine Milovančeviću, svjedok
11 je odgovorio na pitanje. Šta želite više? Ne znam šta više da uradimo. Da li
12 imate još pitanja na ovu temu, gospodine Black, ili prelazite na sledeću temu?

13 G. BLACK: [simultani prijevod] Prelazim na sledeće pitanje.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite. Jer na ovo pitanje ste
15 dobili odgovor, a gospodin Milovančević nije uložio prigovor. A moram da kažem
16 za zapisnik da prigovor isključivo iz onog razloga se odbacuje.

17 G. BLACK: [simultani prijevod]

18 P: Svedoče, sada ćemo govoriti o pitanju Čengić, koje ste maločas
19 spomenuli i mislim da ste rekli da je vođena istraga, da su ljudi krivično
20 gonjeni. Želeo bih s tim u vezi da Vam pokažem dokument koji ima ERN broj
21 03650314 do 0324. Molim da to predoči posredstvom elektronske sudnice.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospodine, kao što vidite, ovo je dokument iz Vojnog suda u Beogradu. Oprostite,
2 ovo je odgovor na zahtev Tužilaštva za dodatne informacije iz januara
3 devedese... 2003. godine. Molim da pogledamo sledeću stranicu na B/H/S-u. To je
4 takođe i na drugoj stranici verzije na engleskom i da pogledamo pasus broj 2,
5 odnosno... Ne, moramo da pogledamo treću stranicu na B/H/S-u. Da, molim da
6 uveličamo.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koja je to stranica na engleskom?

8 G. BLACK: [simultani prijevod] To je na dnu druge stranice na engleskom
9 i nastavlja se dalje. To je paragraf koji počinje rečima: "Kovačević Slobodana".

10 P: Svedoče, molim Vas da pročitate u sebi, ne morate naglas, ovaj pasus.
11 Molim da ga polako pročitate u sebi.

12 O: Pročitao sam.

13 P: Hvala. To se tiče, dakle, ubistva Čengića, o tome ste govorili, i tu
14 piše da su počinioci Slobodan Kovačević i Damir Travica, zar ne?

15 O: Da.

16 P: I reklo bi se na osnovu ovog dokumenta da je taj predmet prosleđen
17 Vojnom sudu u Banja Luci, a posle toga je prosleđen u Okružni sud u Knin zbog
18 nedostatka nadležnosti. Tako piše, zar ne?

19 O: Da.

20 P: Drugim rečima, na osnovu ovog dokumenta reklo bi se da je taj predmet
21 pokrenula vojska, a ne policija, i svakako ne policija RSK, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Policija RSK je vodila uviđaj i napravila je uviđaj i otkrila je
2 počinioce. A sada, ja ne mogu da se tačno sjetim kome je... ko je napisao, mada
3 mi je malo nelogično da je išlo okružnom su... vojnom sudstvu u Banjaluku. Po
4 mojoj spoznaji to je trebalo ići prvo na s... znači, na sud u Knin, ali to je
5 samo moje nagađanje. Ja znam da smo mi napravili istražne radnje i da smo došli
6 do počinilaca. A da su u tome učestvovali zajedno i pripadnici ostalih organa
7 vlasti na teritoriju Krajine, sigurno jeste.

8 P: Tu piše pri kraju dokumenta, mislim da je to poslednja rečenica, tu
9 piše da beogradske vlasti ne znaju kako je okončan ovaj krivični postupak, a
10 verujem da Vi niste pomenuli taj deo u svedočenju u petak. Zapravo, ubistva
11 porodice Čengić nikada nisu bili predmet suđenja u RSK, zar ne? Nikad nije
12 održano suđenje tim povodom.

13 O: Ja to ne znam. Ja znam da smo mi napravili istražne radnje i da je
14 sa... od strane organa unutrašnjih poslova u... odrađeno sve. A kako je završilo
15 na sudu, to zaista ne znam, niti spada u moju nadležnost da bi to znao. Iako bi
16 me zanimalo da su počiniooci tog zločina sigurno bili kažnjeni za ono što su
17 učinili.

18 P: Izvinjavam se, kolega mi nešto kaže. Da bismo izbegli konfuziju, ovde
19 govorimo o incidentu u kojim je ubijeno četvoro ljudi. O tome ste govorili sa
20 zastupnikom Odbrane tokom glavnog ispitivanja, zar ne? O porodici Čengić? Samo
21 da stvari budu jasne. Za zapisnik to pitam.

22 O: Ja tako mislim da o tome govorimo.

23 P: U redu. Hvala na tome.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hoću da nađem, odnosno da... da se
2 razjasni jedno pitanje. Ovde kad se kaže: "Hoću da dodam da je ovo krivično delo
3 kvalifikovano u skladu sa Krivičnim zakonikom RSK, s obzirom da hrvatski
4 Krivični zakonik u to vreme nije bio priznat." Nisam siguran šta znači to "CC
5 RSK" na engleskom. Nisam siguran takođe šta se podrazumeva pod reči
6 "kvalifikovano".

7 G. BLACK: [simultani prijevod] Mislim da je CC skraćenica za *Criminal*
8 *Code*, dakle Krivični zakonik RSK. Međutim, možda nam pomoći svedok kada se ovde
9 kaže da je krivično delo kvalifikovano u skladu sa Krivičnim zakonikom RSK.
10 Vidim da je na B/H/S-u drugačija skraćenica i tu piše da hrvatski Krivični
11 zakonik nije bio priznat u to vreme.

12 P: Da li možete da nam to objasnite, molim Vas?

13 O: Ovdje piše Krivični zakon Republike Srpske Krajine, znači. A u tom
14 vremenu je, ja mislim, još važio Krivični zakon SFRJ na području Republike
15 Srpske Krajine, zato što tek poslije nekog perioda dolazi do stvaranja zasebnih
16 zakona, ovog, Republike Srpske. Al' ovo što ste Vi pitali, to se, znači, odnosi
17 na Krivični zakonik. Krivični zakon.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, ali mislim da se ne slažem sa
19 onim što kažete. To je kvalifikovano po Krivičnom zakonu RSK. Dakle, zakoni RSK
20 su u to vreme postojali i zbog toga je delo kvalifikovano po tom krivičnom
21 zakonu, a ne u skladu sa SFRJ. A zbog čega je delo kvalifikovano u skladu sa
22 tim, to je zato što u to vreme nije priznavan Krivični zakon Hrvatske. Dakle,
23 priznavan je Krivični zakon RSK.

24 PREVODITELJ: Mikrofon je isključen.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Ako možete da nam
2 razjasnite šta podrazumeva reč "kvalifikovano", bio bih Vam zahvalan. A ne
3 morate tačno da nam objasnite prema kojem zakonu, jer to smo već obradili.

4 SVJEDOK: Časni Sude, mislim... ne mislim, nego znači da je procesuirano
5 po Krivičnom zakonu RSK. Znači procesu... procesuiran na osnovu zakona Republike
6 Srpske Krajine, a s time dodam da je to isti zakon...

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Uredu. Isti zakon kao i koji?

8 SVJEDOK: Isti zakon koji je važio na teritoriji Jugoslavije, ali siguran
9 sam isti zakon koji je važio i na teritoriji Hrvatske.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hoću da budem siguran da sam Vas
11 shvatio. Kad tu piše da je to "kvalifikovano", hoćete da kažete da nije održano
12 suđenje. Je l' to hoćete da kažete?

13 SVJEDOK: Časni Sude, ne. Nego da je...

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Rekli ste da nije suđeno u skladu sa
15 Krivičnim zakonom RSK, ali hoću da dodam da je to isti zakon. To ste nam upravo
16 rekli.

17 SVJEDOK: Časni Sude, ja nisam rekao da nije suđeno. Ja sam rekao da ne
18 znam da li je suđeno ili nije suđeno, al' da je krivična prijava podnešena na
19 osnovu krivičnog zakona.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Hvala. Pretpostavljam da ne
21 možete da nam kažete šta reč "kvalifikovano" znači u ovom kontekstu.

22 G. BLACK: [simultani prijevod] Ja bih mogao da iznesem pretpostavku.
23 Pretpostavljam da je to isto što i "okarakteristano", ali to je moje mišljenje.
24 Izgleda da svedok ne može da kaže više. Da li možemo da uvrstimo u spis ovaj
25 dokument?

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Biće uvršten u spis. Koji je broj?

2 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet broj 972.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Da li možemo da vidimo
5 jedan drugi dokument čiji je ERN broj 02007205 do 7212? Da li možemo to da
6 vidimo putem elektronske sudnice?

7 P: Pogledajte ovaj dokument, gospodine svedoče. Videćete da je to izjava
8 Slobodana Kovačevića. Upravo smo ga identifikovali kao jednog od počinioca ovog
9 krivičnog dela. I malo dalje u tekstu možete da vidite da piše da je on u vreme
10 davanja izjave, a to je bio 13. februar 1992. godine, bio u Teritorijalnoj
11 odbrani. Da li možete da pogledate prvu polovinu stranice i da mi kažete da li
12 je to tačno ili nije?

13 O: Da.

14 P: Hvala. I da li možemo sada da pogledamo drugu polovinu stranice, malo
15 niže u tekstu? I ponovo možete da pročitate ovo u sebi. Ne morate naglas da
16 pročitate, ali pročitajte, molim Vas, prvi pasus koji počinje rečima: "Nisam
17 siguran kojeg datuma sam izvršio zajedno sa Travica Damirom," i tu su neki drugi
18 podaci, "i Travica Nebojšom od oca Stevana, ubojstvo Čengić Drage, Čengić
19 Nevenke i njihovo dvoje maloljetne dece." Da li možete taj pasus i sledeći da
20 pročitate u sebi?

21 PREVODITELJ: Taj pasus. Ispravka prevodioca.

22 G. BLACK: [simultani prijevod]

23 P: Kada završite, recite mi, molim Vas, da li možete da potvrdite da je to
24 izjava koja se tiče ubistva članova porodice Čengić, te četiri osobe o koje...

25

26

27

28

29

30

1 kojima ste govorili u petak i o kojima smo govorili poslednjih nekoliko minuta?

2 O: Iz ovoga ne vidim kraj dokumenta. Znači, ne... ovdje nije... nije na
3 kraju ni jasno šta je ovaj potpis. I je l' to završen dokument ili... Jer
4 nema... nema mi logike prvi dio i drugi dio. Naprosto mi je neprihvatljivo da
5 je... da je... da je ovo završetak. Mislim, nije... nije logično u odnosu na
6 prvi dio.

7 P: Gospodine, prekinuću Vas. Vi pravite preuranjene zaključke. Ovo je
8 malo duži dokument. Možemo sada odmah da pogledamo posljednju stranicu. Da li
9 možemo da pokažemo svedoku poslednju stranicu, tako da svedok može da vidi
10 potpis. I vratićemo se na to. Dakle, možete da vidite da je to jedna izjava koja
11 sadrži osam stranica na B/H/S-u i možete da vidite da je to potpisao Slobodan
12 Kovačević, zar ne?

13 O: Da.

14 P: U redu. A pitanje koje sam Vam postavio je sledeće: ovo je izjava
15 vezana za to krivično delo o kojem smo govorili sada i o kojem ste Vi govorili u
16 petak, zar ne?

17 O: Da.

18 P: Ako možemo da se vratimo na drugu stranicu na B/H/S-u. Hteo bih se
19 pozabavimo jednim pasusom na toj stranici.

20 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Pitanje za svedoka: da li Vi nemate
21 običaj da vidite transkript ili dokument na kojem je svaka stranica potpisana,
22 bez obzira da li je to smisleno na tom mestu ili ne? Ili je ovo za Vas nešto
23 novo, da vidite takav dokument?

24 SVJEDOK: Ne, ne, nije. Ne, nije novo, nego sam mislio da je ono završetak.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala. Nastavite, molim Vas.

2 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.

3 P: Čim se pojavi druga stranica na B/H/S-u idemo dalje. Moraćete mi malo
4 pomoći. Mislim da... Hteo bih da nađem mesto koje me zanima. To nije u prvom
5 pasusu, već u sledećem gde piše se potpuno tačno: "da li smo se Damir i ja
6 dogovorili o tome, kako i način da proteramo preostale Hrvate iz našeg sela." Da
7 li vidite taj pasus?

8 O: Vidim.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A to je na kojoj stranici na
10 engleskom?

11 G. BLACK: [simultani prijevod] To je na vrhu stranice tri na engleskom.
12 Izvinjavam se.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

14 G. BLACK: [simultani prijevod]

15 P: Možete li da pročitate u sebi sada taj pasus, ako je potrebno, ali Vi
16 ste u petak rekli da ste mislili da je porodica Čengiđ ubijena zato što su
17 počiniooci hteli da ih opljačkaju. Međutim, na osnovu izjave Slobodana
18 Kovačevića, jasno je da su ti ljudi ubijeni da bi se to selo očistilo od Hrvata,
19 zar nije tako?

20 O: Prema ovoj izjavi, to tako jeste.

21 P: Hvala. Da li možemo da sada pogledamo ponovo poslednju stranicu?

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo trenutak.

23 G. BLACK: [simultani prijevod] Svakako.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.

2 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala Vama, časni Sude. Da li sada možemo
3 da vidimo poslednju stranicu na B/H/S-u i na engleskom? Hvala. Odlično.

4 P: Gospodine svedoče, ovde piše - imamo ime i potpis gospodina Slobodana
5 Kovačevića koji je dao izjavu i jasno je da je vojni istražitelj, a ne
6 policijski, uzeo ovu izjavu, zar ne?

7 O: Jasno je da je vojni istražilac uzeo ovu izjavu. Ali je... ono što
8 nije jasno, a što je bilo, da je civilna policija odradila svoji dio posla. A
9 sada znam i zašto je ovaj dokument kao takav. To je uobičajena praksa i ne samo
10 tu, nego u svim zemljama, da kad se... kada zločin počini vojno lice da tada i
11 vojni organi preuzmu... da... da... da ga proces... procesuiraju. Ali je ono što
12 je sigurno, znači iza čega stojim, da su organi unutrašnjih poslova, naši
13 inspektori bili ti koji su to otkrili. Nakon toga su preuzeli slučaj pripadnici
14 vojne bezbednosti, što je u skladu sa zakonskim propisima.

15 P: Gospodine, shvatam to što ste upravo rekli, ali reći ću Vam koji je
16 naš stav. Istragu je sprovedla vojska i procesuirano je pred vojnim sudom, a čini
17 se da policija RSK nije imala nikakve veze sa ovom istragom. Koji je Vaš odgovor
18 na to?

19 O: Ja sam Vam već rekao da niste u pravu i to apsolutno i 100% niste u
20 pravu.

21 P: Gospodine, Vi znate, zar ne, da nikada nije održano suđenje u vezi sa
22 tim u RSK? I Slobodan Kovačević i Damir Travica do dana današnjeg nisu izvedeni
23 pred sud u RSK zbog tog zločina, zar ne?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja znam da su oni predati nadležnim organima, a da li su suđeni, ne
2 znam. Da su na slobodi, to znam, znači. A da li su... da... da su suđeni, to ne
3 znam. Da li su suđeni, to ne znam.

4 P: U redu. Dakle, kada ste ranije u svedočenju, možda je to bio lapsus,
5 ali kad kažete da su oni bili procesuirani od strane kninskih vlasti, Vi sada
6 kažete da Vi zapravo ne znate da li su oni ikada izvedeni pred sud?

7 O: Gospodine tužioce /sic/, ja sam govorio o organima unutrašnjih
8 poslova koji su radili svoji dio posla. A kao što Vi radite svoji dio posla kao
9 javni tužilac i ja sam svoj dio posla, odnosno ti su organi završili sa pisanjem
10 krivične prijave, odnosno sa otkrivanjem počinitelaca. Nakon toga, drugi organi
11 preuzimaju taj predmet, složićete se sa mnom.

12 P: U redu. Ne mogu da nađem tu referencu, ali ako ne grešim, Vi ste
13 rekli bili su krivično gonjeni, ali niste hteli pod tim da kažete da su oni
14 izvedeni bili pred sud u RSK, zar ne?

15 O: Ne. Ja sam upravo rekao to da su bili izvedeni pred sud. A šta je
16 bilo na sudu, to ne znam.

17 P: Šta hoćete da kažete kad kažete izvedeni pred sud, a da ne znate da
18 li je bilo suđenje? Da li hoćete da kažete da su imali prvo pojavljivanje ili je
19 bila neka sudska istraga? Šta hoćete da kažete pod tim?

20 O: Hoću da kažem da su predati sudu. Da je krivična prijava predata
21 sudu, a da su i ti ljudi bili kao takvi zatvoreni.

22 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] A koji je sud u pitanju? Kako se
23 zove taj sud?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Znači, s obzirom na to da je preuzelo... sad se, znači, posle
2 ovoga dokumenta i sjećam. Pošto je vojna policija, pošto se radi o vojnom
3 obvezniku, preuzela slučaj, znači, on je procesu... predat nadležnom sudu,
4 okružnom sudu, vojnom u Banja Luci, a poslije toga je taj predmet vraćen prema
5 ovome spisu Okružnom sudu u Knin. Eh, što je bilo na tom sudu, zaista ne mogu da
6 kažem. Uglavnom, istražne radnje su kao takve napravljene, krivična prijava je
7 podnesena, a o drugim stvarima ne mogu da kažem, jer ne znam za to. Međutim, ono
8 što znam, što ću reći i već sam rekao nekol'ko puta, zaista svi počiniooci
9 zločina, pa pogotovo ovako gnusnih zločina, bio bi red i potreba da odgovaraju.
10 Utoliko ukol'ko je napravljen bilo kakav propust, on je zaista, sa aspekta i
11 sistema i ostaloga, neprihvatljiv.

12 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] To nije bilo pitanje koje sam
13 postavio, ali hvala na informacijama koje ste dali.

14 Izvolite.

15 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

16 P: Gospodine svedoče, Vi ste malopre rekli: "Znam da su slobodni." I
17 zapravo istina je, zar ne, da je Damir Travica bio u Velikoj Britaniji barem do
18 maja ove godine, dok Hrvatska traži njegovo izručenje zbog tog zločina? A
19 Slobodan Kovačević je takođe slobodan čovek negde u Srbiji. To je sve tačno, zar
20 ne? Da li znate nešto o tome?

21 O: Ne znam ništa o tome.

22 P: Njih dvojica su osuđeni i optuž... vođeno je suđenje u njihovom
23 odsustvu u Hrvatskoj 1993. godine. Međutim, uprkos tome, nijedan od počinilaca,
24 od kojih je jedan priznao ubistvo, nije izveden pred sud i nije mu suđeno zbog
25 tog zločina, zar ne?

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Prigovor. Prigovor, časni Sude. Malopre smo videli
2 dokument Vojnog suda u Beogradu u kome se kaže da su ova dva čoveka, Travica i
3 Kovačević, optuženi za krivično delo ubojstva kvalifikovano po Krivičnom zakonu
4 Republike Srpske Krajine. Da bi kolega tužilac mogao uopšte da razgovara, časni
5 Sude, o ovoj temi, on mora poznavati elementarne odredbe krivičnog postupka u
6 Jugoslaviji. Kada je neko optužen, to znači da je policija završila krivični
7 postupak... da je podnela krivičnu prijavu, utvrdila počinioca, da je podnela
8 krivičnu prijavu tužilaštvu koje je pokrenulo zahtjev za sprovođenje istrage, da
9 je istraga sprovedena i da je nakon toga došlo do optuženja do podizanja
10 optužnice. Optužnica u jugoslovenskom pravnom sistemu je finale krivičnog
11 postupka. Dakle, kad je podignuta optužnica, onda se samo izvode dokazi u toku
12 suđenja. Dakle, u toku suđenja se ne sprovodi istraga. I u ovom dokumentu smo mi
13 videli, časni Sude, da je predmet sa optuženjem dostavljen Vojnom sudu u Banja
14 Luci, a da ga je on vratio Okružnom sudu u Kninu. Dakle, predmet je bio na
15 Okružnom sudu u Kninu, kao predmet u kome su dva čoveka optužena za najteže
16 krivično delo. Tužilac ne raspolaže podatkom...

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, pokušavam da
18 sačekam da čujem osnovu Vašeg prigovora. Nisam tačno shvatio Vaš prigovor. Ne
19 znam tačno šta nam kažete. Vi kažete da je on prosleđen Okružnom sudu u Kninu i
20 da su tu optužene dve osobe. A Vi ste, dakle, ponovo bili u situaciji da
21 svedočite. A svedok nam je rekao da su ti ljudi izvedeni pred Okružni sud u
22 Kninu. On ne zna šta se desilo. Oni su otišli i tamo su se pojavili. Dakle,
23 odakle dola... dobijate te informacije da su oni optuženi?

24

25

26

27

28

29

30

1 I koja je osnova za Vaš prigovor?

2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, informacija je pro... potekla iz malopre
3 izvedenog dokaza Tužilaštva. Iz malopre izvedenog dokaza, izveštaja Vojnog suda
4 u Beogradu, iz 2003. To je *exhibit* 972, malopre uveden u ovaj postupak. Tamo
5 piše da su ljudi optuženi, časni Sude. Optužen je samo onaj čovek protiv koga je
6 podignuta optužnica. Sticajem okolnosti ja mogu biti i svedok o ovim stvarima,
7 ali se time ne bavim, jer je naš istražitelj bio tužilac u tom slučaju i išao u
8 Englesku po ovim pitanjima. Ali... ali o tome...

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali Vi ste svedočili.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Ja sada govorim o nečem drugom, da tužilac nema nijedan
11 podatak koji predočava svedoku. On tvrdi suprotno sada izvedenom dokazu. Kaže,
12 dakle, nije pokrenut sudski postupak. Kako to tužilac može da tvrdi kada je ovde
13 izveo dokaz da je podignuta optužnica protiv ljudi... tih ljudi pred
14 odgovarajućim sudom. Znači, krivični postupak je pred sudom pokrenut podizanjem
15 optužnice, a svedok kaže ja ne znam da li su osuđeni i tu je kraj pitanja. Sve
16 ostalo dru... sve drugo je, časni Sude, potpuna špekulacija. Ja o tome hoću da
17 govorim, ali to mogu da kažem i odgovorno tvrdim samo zbog toga što poznajem
18 sistem u kome se to dešavalo. Kolega tužilac ga očigledno ne poznaje.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, možete se tu
20 zaustaviti, molim Vas. Vi sada svedočite, a nemate pravo na to. Hoću da Vas
21 pitam, ako imate prigovor, morate da ustanete i da kažete: "Ulažem prigovor,
22 bilo zato što je pitanje nerelevantno, bilo zato što postoji neka druga osnova."
23 Nemojte nam davati duge govore, jer ovde ste puno toga rekli što je neprikladno
24 i pitaću prvo gospodina Blacka da li ima odgovor na ono što je rekao gospodin
25 Milovančević?

26 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Izvinjavam se, neću da
27
28
29
30

1 ponovim ono što ste upravo rekli. On je svedočio i to netačno u vezi sa
2 dokumentom i ulažem prigovor na to što tri-četiri puta usred mog unakrsnog
3 ispitivanja on ustaje i daje govore - da to nije stvarno prigovor - i to me
4 ometa. Ne znam da li to čini namerno ili ne, ali me ometa u mom radu. Ne vidim
5 nikakvu osnovu za prigovor na moje pitanje i mislim da mi treba dozvoliti da ga
6 postavim. A sad sam, zapravo, i zaboravio koje je bilo pitanje, jer je prigovor
7 trajao 5 minuta.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, niste mi
9 rekli koja je osnova za Vaš prigovor i molim Vas svaki put kad ustanete da
10 kažete na osnovu čega ulažete prigovor. Jer Vi kažete stvari koje ne treba da
11 govorite i koje bi trebalo da govori svedok. Vi ulazite u kontradikciju sa onim
12 šta je ovaj svedok govorio. Ne znam zašto Vi to kažete tako i već sam Vas
13 upozorio više puta da ne svedočite. Dakle, da li ćete mi sada odgovoriti i da mi
14 kažete vrlo konkretno i koncizno i na relevantan način koja je osnova? Ako ne,
15 ja ću Vas zaustaviti i doneti odluku. Dakle, odgovorite sada na ono je rekao
16 gospodin Black.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude.

18 Ja sam prvo u prevodu dobio: "On je rekao i tri puta je svedočio." Časni
19 Sude, ja nisam "on", ja sam branilac. To je jedna stvar. A druga stvar, ulažem
20 prigovor zbog toga što je malopre... što je malopre izveden dokaz, pismeni dokaz
21 Vojnog suda u Beogradu, da su ovi ljudi optuženi. U jugoslovenskom pravnom
22 sistemu termin "optuženi" znači da je protiv ljudi pokrenut sudski postupak,
23 postupak pred sudom. A tužilac sada postavlja pitanja kao da taj dokument nije
24 izveo... kao da je taj dokaz nije izveo. To je suština mog prigovora.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo li ponovo pogledati taj vojni
2 izvještaj da vidimo da li se tu pominje optužnica ili izjava? Ne znam šta je to.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, na ekranu imamo dokument. To
4 je izjava.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo li pogledati prvu stranicu?

6 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Branilac je govorio dokaznom
7 predmetu 972. To je prethodni.

8 G. BLACK: [simultani prijevod] Da.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se na ekranu predoči dokazni
10 predmet 972.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Na... na prv... Na toj drugoj strani, u četvrtom redu
12 teksta koji se odnosi na Damira Ko... Kova... na Damira Travicu i optuženog
13 Kovačevića, pre nego što se pojavi, dakle, taj dokument, govori se da su
14 optuženi za krivično delo ubistva iz člana 47.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Videćemo šta tu piše, gospodine
16 Milovančeviću.

17 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] To je na drugoj stranici verzije na
18 engleskom, 2.2. Mislim da je o tome govorio branilac.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Strana dva na B/H/S-u bi bila strana na kojoj se nalazi
20 pomenuti tekst.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pogledajte stranicu broj jedan. Želeo
22 bih da mi neko kaže da li ovako izgleda jedna optužnica ili je ovo pismo koje su
23 upućuje nekome? Gledajući stranicu broj jedan, pre nego što pređemo na stranicu
24 broj dva.

25 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, pošto sam ja pomenuo ovaj dokument, koliko
26 sam razumeo kolegu tužioca i koliko se sećam to je bio odgovor vojnog suda i
27 vlasti Jugoslavije na zahtjev Tužilaštva.

28

29

30

1 Dakle, ovo je pismo koje obrađuje određene teme po zahtevu Tužilaštva. To sam
2 tako razumeo. A podaci o optuženom Kovačeviću se nalaze na trećoj strani B/H/S-
3 a, oprostite. Mislím treća strana je.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, prelazimo sada na treću
5 stranicu. Više nije druga?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Tako je. Ovo je sada prva, a sada molim stranu tri.
7 Dakle, to je strana gde se govori, to je onaj tekst koji je kolega tužilac
8 predočio svedoku o optuženom Slobodanu Kovačeviću. Dakle, ta strana nas
9 interesuje. Nijednom drugom se nismo bavili, osim ove početne.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. U tekstu piše, a ja sam
11 postavljao pitanja u vezi tome /sic/: "S obzirom na nedostatak ovlašće...
12 kompetentnosti, ovlašćenja, nadležnosti, predmet se upućuje u Okružnom sudu u
13 Kninu. Dakle, ovaj sud izveštava Tužilaštvo da tužilaštvo nije imalo
14 ovlašćenja... nadležnost i da su uputili predmet u Knin, a da vojni sud u... i
15 na Vojni sud u Banja Luci, gde je predmet bio zaveden pod brojem IK 141 1992.
16 godine. Mi nemamo nikakve informacije o tome kako je ovaj predmet okončan."
17 Uredu? I želeo bih da dodam da je ovo krivično delo bilo kvalifikovano na osnovu
18 krivičnog zakona RSK, budući da Krivični zakon Hrvatske nije bio u to vreme
19 priznat. Dakle, možete li mi reći gde se ovde govori o podizanju optužnice
20 protiv ove osobe? Gde je ovde optužnica?

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, u četvrtom redu imate tekst u kome piše,
22 ispod ovog, bar na B/H/S-u je tako: "Kovačević Slobodan", pa sa ličnim podacima,
23 pa "Travica Damir" sa ličnim podacima, "optuženi su zbog krivičnog dela ubistva
24 iz člana 47, stav 2 a u vezi stava 1." Dakle, "na brutalan način..."

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, mislim da
2 je ovo nešto drugo od onoga što imamo prevedeno na trećoj stranici verzije na
3 engleskom. To, zapravo, počinje na drugoj stranici, jer u protivnom ne možemo
4 razumeti. Zato kažem druga stranica.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, molim Vas tu mi pomozite, Hvala Vam. Dakle,
6 ja gledam tekst na B/H/S-u, to je treća strana. A tačno ste rekli, sad se sećam
7 i napomene kolege tužioca, taj tekst je na engleskom prevodu počinjao na strani
8 drugoj. Dakle, kada se tiče izveštaja pod tačkom 2, koji se odnosi na Kovačević
9 Slobodana, to je u četvrtom redu na B/H/S-u, dakle, na samom vrhu. Ako je na
10 engleskom, onda je to verovatno kraj druge strane. Molim Veće za izvinjenje.

11 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] To je poslednji pasus druge
12 stranice.

13 G. BLACK: [simultani prijevod] Mogu li Vam pomoći? Mislim da branilac
14 govori o tome da pri dnu druge stranice na engleskom, tu piše: "Oni", a pod time
15 se misle Slobodan Kovačević i Damir Travica, "se terete na temelj za ubistvo na
16 osnovu člana 47, paragraf 2," i tako dalje. A zatim je sudija Moloto ukazao na
17 to da je predmet prosleđivan tamo-vamo. A moje konkretno pitanje na koje je
18 uložen prigovor je da osim suđenja u odsustvu u Hrvatskoj 1993. godine, ova dva
19 počinioaca, nijedan od njih nikada mu nije bilo suđeno za ovaj zločin, zar ne? To
20 je na stranici 56, red 18 do 21. Sad, da li su oni bili optuženi ili ne, na
21 jednom ili nekom drugom mestu, da li je predmet bio prosleđivan ili ne, to je
22 jedna stvar. Ali s druge strane, pitanje se odnosi na to da li su oni, zapravo,
23 ikada bili izvedeni pred sud, da li im je suđeno.

24 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, stvar je u prevodu. Na B/H/S-u reč
25 "optužen" znači osobu koja se tereti za određeno krivično delo - ovde je to
26 ubistvo - i protiv koje je pred nadležnim tužilaštvom podignuta optužnica i

27
28
29
30

1 dostavljena sudu. Dakle, optuženi je... dakle, ovde nije dobar prevod na
2 engleski, molim Vas. Onda je prevod koji postoji na engleskom apsolutno
3 nekorektan, jer u izveštaju...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, na B/H/S-u
5 da li reč "optuženi" misli... znači suđeno?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Optuženi nije isto što i osuđen. Optuženi je osoba
7 protiv koje je...

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne govorimo o osuđenom, govorimo o
9 tome da je suđeno. Da li "optuženi" znači "suđeno je"? Da li znači da ste izašli
10 pred sud, odgovorili na optužbe i dokaze, zatim odbrana odgovara na teze
11 tužilaštva i, dakle, onda se kasnije okončava suđenje? Da li "optužen" znači da
12 je osobi suđeno?

13 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, reći ću Vam. Ne mogu Vam odgovoriti sa "da"
14 ili "ne." Reći ću Vam šta tačno znači. Optuženi znači da je pred odgovarajućim
15 sudem /sic/ podignuta optužnica protiv tog lica. Optužnica može postojati samo
16 pred sudom. Ne može postojati u tužilaštvu, ne može postojati kod istražnog
17 sudije, ne može postojati u policiji. Optužnica postoji samo pred sudom. Čovek
18 koji je optužen je došao pred sud. Da li je suđenje okončano, u ovom izveštaju
19 piše "nemamo podatak", osim da je optuženi... prvo dostavljena nadležnost...

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A to je pitanje koje gospodin Black
21 postavlja svedoku: da li je ikada postupak bio okončan? Dakle, on... ne da li...
22 Dakle, on mu kaže da nikada nisu bili izvedeni pred sud i da im je suđeno samo u
23 odsustvu u Hrvatskoj, što je nešto drugo od onoga biti optužen, gospodine
24 Milovančeviću. Vi možete biti optuženi, a da Vam se nikada ne sudi.

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "To nije tačno, časni
2 Sude."/

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možemo li da vidimo na B/H/S-u i da
4 nam objasnite šta tu piše, gospodine Milovančeviću, na trećoj stranici? Možete
5 li nam reći na trećoj stranici gde na engleskom piše: "Nema podataka kako je
6 okončan ovaj krivični postupak, s tim da napominjem da je ovo delo kvalifikovano
7 po KZ RSK, jer u to vreme nije priznavan Krivični zakon Hrvatske." Možete li nam
8 reći šta tu piše na B/H/S-u?

9 G. MILOVANČEVIĆ: To znači, časni Sude, da ovaj vojni sud koji odgovara
10 na zahtjev tužilaštva nema podatka da li je doneta presuda ili ne. Dakle, ovaj
11 vojni sud u drugoj državi, Srbiji, ne zna da li je u Kninu ili u Banja Luci
12 doneta presuda. To samo to znači. A ovaj izveštaj piše da je pred sudovima vođen
13 postupak. Vođen postupak. Podignuta optužnica, prvo pred Banja Lukom, a onda
14 prebačen u okružni sudu u Kninu.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kako izvodite zaključak da je vođen
16 postupak? Gospodine Milovančeviću, ja Vam postavljam pitanje i molim Vas da se
17 koncentrišete na ono što Vas pitam. Gdje piše da je vođen postupak pred sudom na
18 temelju optužnice i gde je optužnica?

19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to je razlog zbog koga je i moj prigovor
20 bio dugačak. Jer kolega tužilac... Pa... mora... Ne mogu Vam drugačije
21 odgovoriti, časni Sude. Naznaka u izveštaju da su ljudi optuženi za krivično
22 delo ubistva znači da je protiv tih... Ništa drugo ne može po zakonu značiti,
23 osim da je protiv njih podignuta optužnica sa ovim činjeničnim opisom koji je
24
25
26
27
28
29
30

1 ovde naveden. Evo, ovde imate radnju izvršenja. U jugoslovenskom pravu, kada se
2 kaže da su optuženi...

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, mislim da
4 smo iscrpili ovu temu. Doneću odluku i odbacujem Vaš prilog, jer mi ništa ne
5 kažete gde iz ovog dokumenta piše da je ovaj predmet bio okončan u bilo... pred
6 bilo kojim sudom u RSK ili bilo gde drugde. Mislim da ovaj svedok može da
7 odgovori na ovo pitanje sa "da" ili "ne" ili "ne znam odgovor". To je
8 jednostavno bilo pitanje.

9 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

10 P: Svedoče, ja ću Vam postaviti pitanje, budući da je ono bilo
11 postavljeno pre nekoliko minuta, ja ću ga delimično preformulisati kako bih
12 objasnio izvesnu zabunu do koje je došlo braniocu. Osim suđenja u odsustvu 1993.
13 u Hrvatskoj, nijedan od ove dvojice, niti Slobodan Kovačević, niti Damir
14 Travica, nisu izvedeni pred sud na temelju ko... niti je protiv njih vođen
15 postupak na temelju kojeg je izrečena presuda "kriv" ili "nije kriv" u RSK, zar
16 ne? Dakle, do toga nikada nije došlo?

17 O: Da li je došlo do presude, ja to ne znam. A da li je postupak
18 pokrenut, sigurno jeste i bio je pred sudskim... pred sudskim organom. A isto
19 takođe što mogu da kažem, a Vi možda možete reći drugačije, ako je... vjerovatno
20 je Hrvatska koja pozvala 1993. godine gonjenje protiv tih lica, napravila upravo
21 na osnovu tog /sic/ krivične prijave koje su podnijeli organi suds... nadležni
22 organi u Republici Srpskoj Krajini. U svakom slučaju, kao što i ovdje piše,
23 postupak je počeo, krivična prijava je kao takva podnešena, a kako se završio
24 taj proces ja to ne znam.

25 P: Gospodine, prekinuću Vas tu. Ovo je čisto... čista spekulacija, da
26 zamisao da Hrvatska temelji svoje optužnice na optužnicama RSK ili nečem drugom.
27 Vi ne znate ništa o tome, zar ne? Vi se jednostavno sad to izmišljate.

28
29
30

1 O: A, recite mi Vi na kojoj osnovi je Hrvatska mogla to ispitati, a nije
2 imala kontrolu teritorija u RSK? Možda su oni... Na koji način?

3 P: Gospodine, zaustaviću Vas tu. Jer vidite, nije moj posao da ja Vama
4 bilo šta kažem. Ja postavljam pitanja, a Vi pokušavate da date odgovor. Možete
5 reći "da", "ne" ili "ne znam". Vaš je zadatak da date odgovor. O tome smo već
6 juče govorili.

7 Postaviću Vam ponovo pitanje i ako morate da date kraće objašnjenje,
8 dajte, ali molim Vas pokušajte da odgovorite sa "da", "ne" ili "ne znam".
9 Pitanje je: ova dva čoveka o kojima smo govorili, njima nikada nije suđeno na
10 osnovu čega je izrečena presuda za te zločine u RSK, zar ne? Da, ne ili ne
11 znate?

12 O: Vi ste ponovo kontradiktorni. Ja Vas molim da budete konkretni. Da li
13 je počelo suđenje i da li su izvedeni pred sud? To je jedno. A drugo, da li je
14 suđeno, da li ih je osuđeno, to je drugo pitanje. Molim Vas budite konkretni. Ja
15 cijelo vreme govorim da su oni procesuirani kao takvi, a da li su osuđeni, to ne
16 znam. A Vi povezujete i jedno i drugo. To su dvije različite radnje i to bi
17 gospodine tužioce /sic/ trebali kao... kao takvi da znate.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U čemu je kontradikcija?

19 SVJEDOK: Kontradikc... Časni Sude, kontradikcija je u tome što ja cijelo
20 vrijeme govorim jedne te istu stvar, da su oni od strane nadležnih organa
21 Republike Srpske Krajine kao takvi procesuirani, da je podignuta krivična
22 prijava protiv njih, da su izvedeni pred sud i da je u tom smislu proces po...
23 počeo, a da zaista ne znam da li je dovršen. Ja kažem da ne znam da li je
24 dovršen.

25 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, ali procesuiran može značiti sve
26 i svašta. Mislim da Vas tužilac pita za konkretan tip procesuiranja, da li je
27 njima suđeno, koje je okončano nekom presudom.

28
29
30

1 Vi ste nam sada rekli da je suđenje u tom smislu počelo, a ja zaista ne znam da
2 li je ono i okončano. Ja ne znam da li ste time dali odgovor na pitanje tužioca
3 ili ne.

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Mislim da smo u vezi ovoga dobili što smo
5 mogli dobiti. Možda bi sada trebalo da napravimo pauzu, imam još par pitanja.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Nastavićemo sa radom u 17.45h.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

8 ... Početak pauze u 17.18h

9 ... Sjednica nastavljena u 17.46h

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

11 Izvolite sestii.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Black.

13 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Prećiću na drugu temu.
14 Ima puno toga o čemu bih želeo da govorimo.

15 P: Svedoče, pređimo sada na temu pregovora uopšteno govoreći. Milan
16 Martić se protivio bilo kakvom miroljubivom rešenju sukoba koje nije obuhvatalo
17 nezavisnost RSK od Hrvatske, zar ne?

18 O: Ne, niste u pravu. Milan Martić je želio da rješava pitanje srpskog
19 naroda u skladu sa ustavnim rješenjem Jugoslavije. U tom smislu je on prihvatio
20 Vanceov plan odmah na početku, za razliku od nekih koji ga nisu htjeli da
21 prihvate.

22 P: Ali to je pogrešno, zar ne, jer on se protivio Vanceovom planu u
23 početku. Tek nakon što ga je Slobodan Milošević uverio da ga podrži, on je
24 zapravo prihvatio tada Vanceovnog plan, zar ne?

25 O: Gospodine tužioče, ne znam zašto, ali Vi krivo govorite. Gospodine,
26 Milan Babić je bio protiv Vanceovog plana, a gospodin Milan Martić je bio taj

27

28

29

30

1 koji je uvjeravao narod u RSK, odnosno u Krajini tada, da treba da se prihvati
2 Vanceov plan.

3 P: Pogledajmo par javnih izjava gospodina Martića. Prva ima ERN broj
4 02642942. To možemo videti posredstvom elektronske sudnice. U članku na koji
5 ćemo se usredsrediti naslov je: "Martić o krajinskoj policiji i operacija
6 'Ljubovo', ujedinjenje Krajina." I datum je 7. juli 1991. Da li vidite taj deo?

7 O: Datum ne vidim, ali nema razloga da sumnjam u ono što ste rekli Vi.

8 P: Uredu. To je na vrhu...

9 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Pri dnu, u dnu strane je datum.

10 SVJEDOK: Da, sad... sad se vidi.

11 G. BLACK: [simultani prijevod]

12 P: Uredu. Hvala. I da se podsetimo, u petak ste govorili, ja mislim, o
13 Vašem iskustvu u Zagrebu i govorili ste o jednom hrvatskom lideru koji je bio
14 suradnik Tuđmana i koji je napravio nekakav komentar u vezi sa visinom Hrvata za
15 razliku od visine Srba. Da li se sećate toga?

16 O: Da.

17 P: Da pogledamo sada početak ovog članka. Moraću Vas zamoliti da mi
18 pomognete da nađemo to. Sada ću da Vas zamolim da se prikaže gornji deo teksta
19 na B/H/S-u i to je u delu teksta koji je punim slovima iznet.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda bismo mogli malo još da uveličamo gornji desni ugao, biće svedoku lakše da
2 prati. Radi se o drugoj rečenici u kojoj piše: "U isto vreme, on" dakle, misli
3 se na Milana Martića, "je poricao izveštaje o tome da postoje lažni... lažne
4 oznake koje su korišćene u napadu na Dvor na Uni i Kostajnicu. On kaže možda
5 postoje slične oznake ili uniforme, ali ljudi ću uvek znati koji su oni. Naše
6 uniforme nose visoki, krupni Krajišnici čija je prosečna visina 185 centimetara,
7 a takvih muškaraca nema u hrvatskoj policiji." Da li vidite taj deo?

8   PREVODITELJ: Ovo je bio slobodan prevod. Napomena prevodilaca.

9   O: Vidim.

10   P: Vi ste u petak upečatljivo govorili o sličnim komentarima hrvatskog
11 vođe i to ste okarakterisali kao ras... rasnu diskriminaciju. Dakle,
12 pretpostavljam da ćete se složiti sa mnom da ti komentari Milana Martića od jula
13 1991. godine takođe predstavljaju rasnu diskriminaciju, zar ne?

14   O: Ja se neću složiti s Vama o... s tim, zato što znam gospodina Milana
15 Martića i što znam da nikada nije govorio na taj način. Upravo obrnuto od toga.
16 Ali ću takođe da Vam kažem i to, ne znam u kom tekstu je ovo napisano, ovo nije
17 citiranje, ovo nije citat, znači, nego ovo je novinski članak i ja sam govorio o
18 tom da je na jednom slu... na jednom skupu u Sinju delegiran od strane
19 predsjednika Tuđmana i da je tamo bilo govora o tome. A ovdje ako je rečeno,
20 znači, ne znam u kom kontekstu zaista može biti u pejorativnom smislu, da se
21 hoće da dâ moralna podrška nekim. Iako nep... nep... ne prihvatam ja sâm bilo
22 kakve oblike dovođenja u podređen položaj bilo koga drugoga.

23   Međutim, na osnovu onoga što zaista znam, a to je da gospodin Milan
24 Martić nikada nije u svom životu, odnosno u svom... u svom radu, u svom odnosu
25 prema organima unutrašnjih poslova, tražio da se poduzme bilo šta drugo protiv

26

27

28

29

30

1 drugih ljudi i naroda i da se ustvari moraju otkrivati počinioci svih zlodjela.
2 Tako da mi je to u suprotnosti s tim.

3 P: Izvinjavam se. Vaš odgovor se udaljio od mog pitanja. Molim Vas da se
4 skoncentrišete na pitanja, jer moramo da se pozabavimo i drugim temama.

5 Imam pitanje vezano za jedan drugi pasus iz ovog članka. To se nalazi na
6 drugoj stranici na engleskom jeziku, a verujem da ćemo moći to naći pri dnu
7 stranice na B/H/S-u sa leve strane. Ako možemo da prikažemo donji deo teksta. I
8 sada nas zanima deo... Malo niže, potpuno u dnu, gde počinje: "Pravdajući akciju
9 kod Ljubova od pre četiri dana, Martić je rekao da je to ličko mesto na području
10 SAO Krajine i da će SUP Krajine izvršiti ultimatum vladi... Vlade Krajine o
11 uklanjanju svih jedinica MUP Hrvatske sa tog područja." I nastavlja se: "Akcija
12 na Ljubovo je bila samo opomena. Mi ćemo svakako izvršiti ultimatum i proterati
13 svakoga koga ljudi karakterišu kao uljezi. Martić je rekao i naznačio da je
14 saradnja sa JNA odlična i rekao je da imaju iste ciljeve, a to je odbrana naroda
15 koji je jasno izjasnio... izrazio svoju volju na referendumu od 12. maja i želju
16 da se pripoji Srbiji i Crnoj Gori i drugima koji hoće da žive u Jugoslaviji."

17 Ove reči ne zvuče kao reči nekoga ko se zanima za mirno rešenje, već
18 više kao reči nekoga ko hoće rat.

19 O: Je li to pitanje ili... ili Vaša konstatacija?

20 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Gospodine svedoče, uvek Vam se
21 postavljaju pitanja, s obzirom da ste Vi svedok.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod]

2 P: Namera je bila da to bude pitanje. Moje pitanje je bilo, dakle: to ne
3 zvuči kao reči nekoga koga zanima mirno rešenje, zar ne? To zvuči kao reči
4 nekoga ko hoće rat. Koji je Vaš odgovor na to?

5 O: To sigurno nije tako. A i to mogu na mnogo načina da dokažem da nije
6 tako.

7 P: U redu. Mi primamo k znanju da se ne slažete.

8 Zatim ima još jedan pasus koji nas zanima, u gornjem delu stranice, tamo
9 gde se nastavlja ovaj članak. Ako možemo da pokažemo desnu stranu ove stranice.
10 Nadam se da ćete naći to mesto. To je pasus koji počinje rečima: "Komentarišući
11 odluku Skupštine BiH da ne prizna deklaraciju o ujedinjenoj Krajini..." Da li
12 vidite taj pasus?

13 O: Vidim, vidim.

14 P: I nastavlja se rečima: "Martić je rekao da ga to ne brine. Spajanje
15 Krajina je prirodna volja naroda. Gde ima da se narod graniči sam sa sobom kao
16 što su se Srbi graničili u ovim krajevima." I to je, dakle, još jedna napomena
17 vezana za ideju o spajanju teritorija, o tome smo juče govorili.

18 O: Ovdje je gospodin Martić, ako ja mogu da komentarišem, znači, to je
19 period kada nisam bio tu, al' ovdje je bilo govora, kol'ko razumijem tekst, a
20 pitate me da ga razumijem, znači, ovde je bilo govora o tome da se poziva na
21 pravo naroda na samoopredjeljenje. Pravo koje je garantovano svim narodima u
22 Jugoslaviji, pa prema tome i Srbima i po hrvatskom Ustavu.

23 P: Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, da li se ovaj dokument može
2 usvojiti kao dokaz?

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja kao dokaz. Može li
4 mu se dati broj?

5 TAJNIK: [simultani prijevod] Ovo će biti dokazni broj 973.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

7 G. BLACK: [simultani prijevod] S obzirom da se bavimo dokaznim
8 predmetima, upravo sam se setio da sam zaboravio da tražim usvajanje prethodnog
9 dokumenta sa brojem ERN 02007205. Radilo se o izjavi, zapisniku izjave Slobodana
10 Kovačevića, o kojoj smo govorili malo duže. Da li se to može usvojiti kao dokaz?

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument ERN 02007205 do 7212 se
12 usvaja kao dokaz. Da li mu se može dati broj?

13 TAJNIK: [simultani prijevod] To je dokazni predmet broj 974.

14 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Izvinjavam se, zar to nije... Uredu.
15 Zar 973 nije bio vojni izveštaj?

16 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

17 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se, gospodine
19 Milovančeviću, da li možete da priđete gospodinu Martiću, molim Vas?

20 [Obrana i optuženik se savjetuju]

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude. Gospodin Martić je samo zamolio
22 da Sudsko veće upozna prisutnog stražara da li gospodin Martić može da mi
23 dostavi ceduljicu. Stražar ne zna za tu praksu, da li je to dopušteno ili ne,
24
25
26
27
28
29
30

1 da to ne bi bilo sporno. Samo je to gospodin Martić hteo da... da se reši kao
2 pitanje. On je, dakle, imao jednu ceduljicu za mene, a stražar odbija da to
3 dostavi, odnosno ne zna šta da radi, jer ne zna pravila.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znam ni sam pravila, ali hoću da
5 kažem za zapisnik da je praksa u ovom, pred ovim Sudskim većem, takva da
6 službenik bezbednosti može da preda cedulju od gospodina Martića njegovom
7 advokatu, s obzirom da oni daleko sede. Dakle, cenićemo ako možete da pomognete
8 u tome. Najlepše hvala.

9 Hvala, gospodine Milovančeviću.

10 Izvolite, gospodine.

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.

12 P: Želeo bih da pređemo na sledeći dokument. Molim da pogledamo ERN
13 02642948, posredstvom elektronske sudnice. Shvatam da će nam trebati minut ili
14 dva budući da poslužitelj nije u sudnici. Hvala.

15 Svedoče, ovo je članak iz *Pobjede*, takođe od 7. jula 1991., naslovljen:
16 "Spremni smo za rat." Želeo bih da Vam skrenem pažnju na... Zapravo, molim da se
17 uveća početak članka sa leve strane. Tu piše, piše: "Knin 6. jula" i ima pitanje
18 masnim slovima i podvučeno: "U Kninu se nalaze i pripadnici JNA. Oni u neku ruku
19 predstavljaju mostobran između zaraćenih strana u Krajini."

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Odgovor gospodina Martića, budući da je ovo intervju sa gospodinom Martićem, on
2 kaže: "Vojska je tu sa nama i sa narodom i nigde nije sigurnije nego u Kra...
3 Kninu. Sa vojskom sarađujemo odlično. Ona zna raspoloženje ovog naroda. Uzajamno
4 se pomažemo, a ako zatreba zajedno ćemo se braniti," i dalje nastavlja. Zatim
5 sledeće pitanje: "Vojna tehnika, oružje i oprema, da li je to zajedničko?"
6 Odgovor: "Da, u datom trenutku i to nam je zajedničko, jer znamo ko je naš
7 zajednički neprijatelj. To je ova ustaška država koja ne želi nimalo dobra ni
8 nama ni JNA."

9   Moje pitanje je isto kao i u vezi prethodnog članka. Ovo ne zvuči kao
10 reči nekog ko traži mirno rešenje, već nekog ko je spreman za rat, zar ne?

11   O: Ovo zvuči kao neko ko je spreman da brani svoji život. A ako je u tom
12 smislu potrebno da bude i rat, onda je u tom smislu to i rečeno.

13   P: Nastavićemo dalje da gledamo članak. To je sledeće pitanje: "Prošla
14 je godina otkako je krajinski SUP odbacio ovlašćenja legitimne hrvatske vlasti."

15   O: Izvinjavam se. Izvinjavam se. Ako se može dignuti tekst.

16   P: Da. Hvala Vam što ste nam skrenuli pažnju na to. Izvinjavam se. Evo.
17 Nadam se da sada možete videti. Dakle, nastavlja se ovaj stubac sa leve strane.

18   Dakle: "Prošla je godina dana od kada je SUP Krajine otkazao poslušnost
19 legitimnoj hrvatskoj vlasti. Kako ocenjujete taj jednogodišnji nezavisni rad?"

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Martić odgovara: "Čast nam je što ne služimo Tuđmanu i njegovim poglavnicima. Mi
2 smo sada praktično u ratu protiv te vlasti. Nije nam žao, jer vodimo jednu
3 pravedno borbu da branimo svoj narod."

4 Zatim ponovo imamo pitanje, ovo jasno pokazuje da Martić smatra sebe i
5 RSK praktično u stanju rata sa tim vlastima i njemu zbog toga nije žao, zar ne?

6 O: Ovo mu... ovo ukazuje samo na to da mu nije žao da je tako u smislu
7 da brani interese... legitimne interese srpskog naroda. A u... a treba razumjeti
8 i kontekst zbog čega je to izjavio, a Vi ne postavljate u kom smislu je to
9 izjavljeno, zbog čega je to izjavljeno. Tek tada se može razumjeti smisao
10 rečenice.

11 P: U redu.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ponovo ću Vas podsetiti, svedoče, da
13 Vi ne birate pitanja koja će Vam se postaviti, već odgovarate na pitanja koja je
14 postavio tužilac i zatim jednostavno odgovarate. U redu? Mi nismo Vas ovde
15 doveli da nam kažete samo ono što želite da nam kažete, već Vam ljudi
16 postavljaju pitanja zato što žele da saznaju nešto od Vas.

17 Izvolite, gospodin Black.

18 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Gospodine svedoče,
19 svakako mi je jasno da Vam naš postupak ovde nije poznat, ali Odbrana gospodina
20 Martića će imati priliku da Vam postavi dodatna pitanja. Tako da ukoliko branilac
21 bude smatrao da je važno da Vam postavi pitanje u vezi konteksta, on će imati
22 priliku da to uradi. Pa Vas molim da se koncentrišete sada samo na moja pitanja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Molim da se ovaj dokument uvrsti u spis.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. Molim da mu se dodeli broj
3 dokaznog predmeta.

4 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet
5 975.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Puno Vam hvala.

7 Izvolite, gospodine Black.

8 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.

9 P: Svedoče, stav gospodina Martića prema miru se nije promenio nakon
10 jula 1991. godine nakon... dakle, nakon ovih dokumenta */sic/* koje smo videli.
11 Pretpostavljam da se ne slažemo u vezi njegovog stava, ali da Vam kažem sledeće:
12 1992. i 1993. i zapravo sve do 1995. godine, gospodin Martić nikada nije bio
13 zainteresovan da se pronade mirno rešenje, osim ukoliko to rešenje obuhvata
14 nezavisnost RSK, zar ne?

15 O: Ja znam za situaciju drugu, da je gospodin Martić uvijek tražio samo
16 pametno rješenje srpskog naroda, a koje je podrazumijevalo među ostalim i
17 odvajanje Republike Srpske Krajine od Hrvatske. Među ostalim.

18 P: Po Vašem mišljenju, da li je to značilo odvajanje RSK od Hrvatske? Da
19 li ste smatrali da nema pravednog rešenja za srpski narod, osim ukoliko ne dođe
20 do nezavisnosti?

21 O: Republika Srpska Krajina je priznala Vanceov plan iako nije bila njen
22 */sic/* potpisnik i radila je u skladu sa rješenjem spora mirnim putem. I u tom
23 smislu je poduzeto čitav niz aktivnosti... diplomatskih aktivnosti, čitav niz
24 razgovora i pregovora, i to znači da su sva rješenja kao takva bila optimalna,
25 al' normalno rješenja koja će zadovoljiti obje strane.

26

27

28

29

30

1 P: Mogu li da nastavim, časnii Sude? Hvala. Gospodine, mislim da je jasno
2 da imamo različito stanovište... viđenje o tome. No, da Vas pitam nešto
3 konkretno. 1993. godine kada se... kada su se u Bosni vodili pregovori o Vance-
4 Owenovom planu, Milan Martić i drugi u RSK su pozivali vlasti u Republici
5 Srpskoj da odbace Vance-Owenov plan, zar ne?

6 O: Ne sećam se toga. Zaista se ne sećam toga. Znači, čak ni... ni... ni
7 elementa Vance-Owenovog plana.

8 P: Uredu. Kako bi bilo jasnije, predočiću Vam jedan dokument. To je sa
9 spiska dokaza Tužilaštva po 65ter, dokazni broj 1386. Molim da se to pokaže
10 posredstvom elektronske sudnice. Hvala. Molim da najpre pogledate gornji deo
11 dokumenta. Vidite da je ovo izvesno pismo. Oprostite zbog prekida. Ovaj dokument
12 je upućen Skupštini Republike Srpske. Molim da pogledamo nakratko poslednju
13 stranicu. Videćete da je to potpisao Milan Martić, kao i još nekoliko drugih
14 osoba. Molim da se malo uveća gornji potpis. Možda možete i videti i pečat. Da
15 li vidite, svedoče, da tu piše "ministar Milan Martić", a onda tu imamo potpis i
16 pečat?

17 O: Vidim.

18 P: Hvala. Vratimo se sada na prvu stranicu. Želeo bih da pogledamo par
19 pasusa iz ovog dokumenta. Molim da se uveća drugi i treći pasus. Mislim da je
20 ovo dovoljno, malo samo spustite dokument. Hvala.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U drugom pasusu, druga rečenica, pročitacu je i zatim sledeću rečenicu u
2 sledećem pasusu: "Uvek smo vojnički pobeđivali, a politički, u okruženju
3 unutrašnjih i stranih faktora," a ovde se govori izgleda o Srbima, "iz krajnje
4 humanog odnosa pristajali na kompromise, uvek na svoju štetu. Gospodo poslanici
5 Republike Srpske, u ovoj istorijskoj prekretnici vreme je da Srbi izvuku pouke i
6 donesu najracionalnije odluke koje će imati istorijski značaj." I zatim molim da
7 se pokažu pasusi koji su brojem navedeni. Želeo bih da pročitam i to, ali jasno
8 je da ono na šta se apeluje u ovom dokumentu je da se odbace pregovori, zar ne?
9 Da se odbaci rješenje pregovorima, zar ne?

10 O: Morate mi, molim Vas, to pojasniti. Ne vidim na osnovu čega to
11 zaključujete.

12 P: Pa, na osnovu onoga što sam Vas sada pročitao. No, postaviću Vam
13 pitanje u vezi toga. To je bilo viđenje Milana Martića, zar ne, da politička
14 rešenja su uvek imala negativni ishod po Srbe i srpski narod u Hrvatskoj i zato
15 je rekao da su uvek više... više voleli rat, jer bi onda uvek pobedili. To je
16 bio njegov stav, zar ne?

17 O: Gospodine tužιοče, imate potpuno krivo. Apsolutno niste u pravu.
18 Rečenica ima drugi smisao. Rečenica ima smisao da su Srbi kao takvi, odnosno
19 srpski pregovarači ili političari, bili uvijek više nastrojeni da prihvataju...
20 da prihvataju neka rješenja koja će odgovarati drugoj strani nego što to jeste.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 I gospodin Martić iz ovoga se zalaže da to tako ubuduće ne bude, da se interesi
2 srpskog naroda obrane... odbrane do kraja i u tom kontekstu se kaže
3 /nerazgovjetno/ "ako je potrebno i vojničkim putem". Ali ako je potrebno, a ne
4 da je to prefiks da to tako mora da bude.

5 P: U redu. Pod okolnostima kako ih je on video, kako ste i Vi opisi...
6 opisali, Milan Martić je rekao: "Trebalo da se borimo, a ne da prihvatamo ovaj
7 mirovni plan kako je predložen," zar ne?

8 O: Ne znam gdje to piše.

9 P: Ja sam Vas pitao u vezi ove rečenice koju sam Vam pročitao. Tako sam
10 ja shvatio Vaše objašnjenje. Dakle, on... Vi ste rekli da on nije govorio da bi
11 okolnosti trebale da takve bude... da takve okolnosti... da bi takve okolnosti
12 trebale da budu, već da u tim datim okolnostima oni bi trebali da brane srpski
13 narod do kraja, a ne da prihvataju politički kompromis koji neće ići na dobro po
14 njih na kraju, na koncu, zar ne? Da li sam jasan bio?

15 O: Niste mi jasni bili, ali mislim da... Pokušaću da u jednoj
16 rečenici... rečenici kažem to što Vas, mislim, interesuje. Dakle, radi se o tom
17 da je, kako ja shvaćam, znači ja isto tumačim kao i Vi ovo pismo, kako ja
18 razumjem, ali i kako znam i historiju srpskog naroda i vokabular gospodina
19 Martića, da se radi o tome da srpski narod jednom treba da prekine da popušta u
20 smislu da gubi leg... sva ona legitimna prava koja mu pripadaju. Ništa drugo tu
21 nije rečeno. Prava koja su data svima. A jedno od univerzalnih prava, koje je
22 garantovano svima, je pravo na slobodu.

23 P: U redu. Mislim da razumem Vaš stav. Molim da sada pogledate ekran i pri
24 dnu stranice vidite pasus pod brojem 3. Kako bi bilo jasno, tu piše: "Ukoliko
25 donesete odluku da ne prihvatite ponudene mape propalih zapadnih političara,

26

27

28

29

30

1 kreatora novog svetskog poretka, i pored svih pretnji, delićemo zajedničku
2 sudbinu, a to znači sjedinjeni odupreti se hrvatsko-muslimanskim fašistima i
3 utvrditi konačno naše granice." S obzirom na ove reči, jasno je da se ovim
4 dokumentom apeluje na Republiku Srpsku da ne prihvati Vance-Owenov plan, već da
5 se bori zajedno sa RSK?

6 O: Kol'ko ja tumačim tu rečenicu, ona se odnosi vjerovatno, znači ne
7 znam, rekli ste da se odnosi ovaj dokument na Vance-Owenov plan, odnose... za
8 mene odnosi na tu situaciju da mi s jedne strane imamo Hrvatsku, s druge strane
9 postoje Republika Srpska i Srbija, a us... zatim tu su snage Ujedinjenih nacija,
10 UNPROFOR-a, da nijedna od njih ne radi svoji dio posla kako treba i da u tom
11 smislu treba da... da se ozbiljno razmisli o svim tim pitanjima na realan način.
12 A iskustva dosadašnja, u kome je srpski narod stradao u zaštićenim zonama, to
13 potvrđuju. Dakle, ja ne vidim da je to opredeljenje. To je samo jedan politički
14 stav u odnosu na prethodno iskustvo. Tako ga ja tumačim.

15 G. BLACK: [simultani prijevod] Molim, časni Sude, da se ovo uvrsti u
16 spis.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Usvaja se. Molim da se dodeli dokazni
18 broj.

19 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet
20 976.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

22 G. BLACK: [simultani prijevod]Hvala, časni Sude.

23 P: Svedoče, 1994. i početkom 1995. godine, Milan Martić je odbio da
24 pri... da razmotri plan... takozvani plan Z-4, zar ne?

25 O: Nije tako. On ga je odbacio, al' nije odbio da ga razmotri. A važni
26 su razlozi zbog čega ga je odbacio.

27

28

29

30

1 P: Razlog koji je naveo za odbacivanje je da je želeo da se produži
2 mandat UNPROFOR-a, zar ne? To je on naveo kao razlog zašto plan Z-4 nije
3 prihvatljiv. On nije čak hteo ni da razmotri taj plan dok ne dobije uverenja da
4 će se UNPROFOR-ov mandat produžiti. Nije li to razlog koji je naveo?

5 O: Moguće da je jedan od razloga, al' to sigurno nije glavni razlog.
6 Glavni razlog je sadržaj plana Z-4, odnosno forma u kojoj je on postavljen, a ta
7 forma je zamka koja je bila namijenjena, planska zamka od strana oni koji su ga
8 pisali. To je bio dokument koji je bio samo mamac za javnu upotrebu, a realno
9 nije mogao... Znalo se od strane onih koji su ga postavile da se s njim ne može
10 riješiti problem i da će ga srpska strana u toj formi i odbiti. Prema tome, to
11 je nuđenje nečega što se unapred znalo da će kao takvo biti odbijeno. A razlozi
12 zbog čega je to tako, ako želite da kažem, mislim, pošto...

13 O: Ne. Mislim da je Vaše objašnjenje dovoljno. Ne bih se više zadržavao
14 na tome. Nije li najveći razlog zašto je Martić odbacio Z-4 plan zato što je
15 Slobodan Milošević želeo da on to uradi? Zato što mu je on rekao da ga odbaci.

16 O: Ja znam drugi razlog zbog čega ga je on odbacio, a ne taj razlog. I
17 biće mi drago ako mogu da kažem taj razlog.

18 P: Izvolite, ako možete, ali ukratko, molim Vas.

19 O: Tražiće... tražiće desetak rečenica. A pošto to isto pravo priznajem,
20 ja molim... prihvata, ja molim... znači hoću da budem slikovit u tom smislu.
21 Zašto je Z-4 bio kao takav zamka za... planska zamka za rukovodstvo Republike
22 Srpske Krajine, je ponuđen dokument koji se unapred znalo od strane tvorca da
23 će biti kao takav odbijem. Jedna vrlo kratka priča, ona će sve potvrditi ovo.

24

25

26

27

28

29

30

1 U Drugom svjetskom... istinit događaj, u Drugom svjetskom ratu nako... u Srbiji
2 kada su ubijeni neki njemačkih vojnici, Nijemci su napravili odmazdu u jednom
3 selu. I u tom selu je tada okupljeno svo muško stanovništvo, uglavnom mlađi
4 kadar, i odvedeni su na streljanje. Među njima su bila dva sina od jednog oca.
5 Otac je molio njemačkog oficira da pusti njegovu djecu, da oni nisu krivi za ono
6 što se kao takvo desilo. Njemački oficir se malo na to nasmijao i rekao je da on
7 kao otac može da odluči između Jovana i Marka, to su imena tih sinova, koji će
8 kao takav da bude spašen. On treba da kaže Jovan, on će živjeti. Marko, on će
9 živjeti. Otac je doveden u poziciju da bira između jednog i drugog, ako odabere
10 jednog cijelog života će se on mučiti zbog toga zašto nije odabrao drugoga.
11 Njega je taj oficir planski doveo u poziciju, to još jedan veći oblik sad... ne,
12 sadizma, da iskoristi tu situaciju i da... znao je da neće donijeti tu odluku
13 koju je mislio i zaista su oba sina bila streljana. Otac nije mogao da donese...

14 P: Gospodine...

15 O: Izvinjavam se...

16 P: Prekinuću Vas. Mislim da razumem zašto ste hteli da nam ispričate ovu
17 priču kao uvod. Al' ako imate još par rečenica koje se direktno odnose na ovaj
18 plan Z-4, recite; ako ne, prećiću na sledeće pitanje.

19 O: Ne, ne. Sad upravo završavam. Znači i... i to je poenta, zato sam i
20 molio za razumijevanje. Z-4 je nudio rješenje, navodno rješenje rukovodstvu
21 Republike Srpske Krajine da on u trenutku kada ima teritoriju u kojoj su zaista
22 Srbi bili većina i Istočnu Slavoniju, i Baranju, i Zapadnu Slavoniju, i Baniju,
23 i Kordun, i Liku i tako dalje, da joj se nude u Z-4 plana samo dva kotara, dva
24 područja. To znači da je rukovodstvo Srpske Krajine trebalo da se odluči između
25 jednog djeteta, a da ostavi drugo dijete sa strane.

26

27

28

29

30

1 E to je ta nemoguća odluka koja je stavljena rukovodstvu Srpske Krajine planski,
2 da se ona kao takva iz tog razloga odbaci. I to je bio i osnovni razlog zbog
3 kojeg taj dokument nije mogao da bude prihvatljiv. Inače, sadržajno, da se
4 odnosio na cijeli teritorij, on bi bio vjerovatno mnogo drugačije razmatran i
5 bliže bi bio da se prihvati kao što je prihvaćen u...

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da smo dovoljno čuli. Mogu li
7 samo da kažem sledeće: ako Vam se postavi pitanje molim da direktno odgovarate
8 na njega, nemojte davati priče kao ovu. Jer ispričate dugu priču, a onda kada
9 Vas zaustave kažete: "A ne, upravo sam došao do srži stvari." Ako ne možete
10 prvom riječi odmah da pređete na srž stvari, onda nemojte uopšte ni počinjati.
11 Mi ćemo Vas zaustavljati, jer želimo da završimo. Nemamo vremena da slušamo
12 priče. One su možda veoma interesantne sa istorijskog stanovišta, ali ovde nismo
13 da bismo slušali o istoriji, već kako bismo doneli odluku u vezi nekih pravnih
14 pitanja. Hvala.

15 G. BLACK: [simultani prijevod]

16 P: I nadam se još samo jedno pitanje da završimo sa tim planom Z-4, pa
17 ću preći na sledeću temu. Gospodine, da li sam Vas ispravno razumeo? Mislim da
18 ste rekli da je plan Z-4 od početka bio neprihvatljiv, jer nije značio
19 nezavisnost celokupne RSK. Da li je to razlog zašto kažete da je plan Z-4 bio
20 neprihvatljiv i zašto je gospodin Martić bio protiv njega?

21 O: Ja sam rekao to da taj plan je predstavljao plansku... plansku zamku,
22 u smislu da se nudi dokument koji se ne može prihvatiti i nije obuhvaćao cijeli
23 teritorij RSK. Upravo tako. Ni približno, ni 50%.

24 P: U redu, hvala. Vi ste izjavili, zar ne, da uoči operacije "Oluja",
25
26
27
28
29
30

1 Milan Babić je prihvatio uslove plana Z-4 kako bi izbegao napad Hrvatske, zar
2 ne?

3 O: Da.

4 P: Ali čak i u tom trenutku, Milan Martić se i dalje protivio tom planu
5 Z-4, zar ne?

6 O: Ne. Kao delegacija, kao učesnik delegacije koje je išla u Ženevu na
7 razgovore tih dana, to tako nije bilo rečeno. I mi smo u Ženevi prihvatili
8 prijedlog gospodina Stoltenberga da se 10.08. u Kninu i 17.08. u Zagrebu
9 razgovara i o tom planu.

10 P: U redu. Doći ćemo i do toga za koji trenutak, ali držimo se sada
11 hronološki pregleda. U petak ste delimično govorili o pregovorima koji su vođeni
12 1. i 3. maja 1995. godine, dakle, u isto vreme kad i operacija "Bljesak". Želeo
13 bih samo nešto da razjasnimo. Vi ste rekli da deo tog sporazuma o prekidu vatre
14 koji je postignut 3. maja 1995. godine, je bio da će se hrvatske snage povući na
15 svoje početne položaje. Ali Hrvatska nikada nije prihvatila tu odredbu, zar ne?
16 Nikada se nije složila s tom odredbom.

17 O: Tačno je. Detalje sporazuma ja do kraja ne znam, zato što je gospodin
18 Mikelić preuzeo tada taj dio rada. Ali ono što je rečeno da će se prekinuti ta
19 ratna dejstva i da će nakon toga snage UNPROFOR-a odmah moći da dejstvuju na tom
20 području. Međutim, to se nije desilo i tek 7.5., unatoč tom sporazumu koji je
21 potpisan tek 7.5., su prve gru... grupacije predstavnika CIVPOL-a, bilo im je
22 dopušteno da uđu na teritorij... na teritorij Zapadne Slavonije.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Ali Hrvatska nikada se nije povukla na svoje položaje pre
2 operacije "Bljesak", zar ne? Oni su nakon operacije "Bljesak" ostali u Zapadnoj
3 Slavoniji.?

4 O: Da.

5 P: Kada je Hrvatska napala Zapadnu Slavoniju, neposredna reakcija Milana
6 Martića nije bila da pokuša da postigne sporazum, već zapravo njegova reakcija
7 je bila da reaguje silom, zar ne?

8 O: Njegova reakcija, kol'ko ja razumijem, je bila ta da zaštititi svoj
9 narod. A to je bio trenutak i to, na to bih Vas podsjetio, kada snage... tada je
10 Hrvatska napravila zaštićenu zonu, kada snage UNPROFOR-a nisu reagovala i kada
11 Jugoslavija, koja je bila garant Vanceovog plana, također nije reagovala.

12 P: Gospodine, oprostite. Izvinjavam se, prekinuću Vas jer ste nam već o
13 tome govorili tokom glavnog ispitivanja i nema potrebe da sada ponavljate. Molim
14 da nakratko pređemo na poluzatvorenu sednicu.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim poluzatvorenu sednicu.

16 [Poluzatvorena sjednica]

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 (redigirano)

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 9598-9609 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 17.10.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)

6 [Otvorena sjednica]

7 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude, sada smo na javnoj sednici.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite, gospodine Black.

9 G. BLACK: [simultani prijevod]

10 P: Ovo je sada telegram koji je poslao britanski ambasador u Zagrebu
11 1995. godine, Gavin Hewitt. Datum je 3. avgust 1995. godine. I molim sada da
12 pogledate pasus broj sedam koji se nalazi na drugoj stranici dokumenta. Tu se
13 pominje Galbraith koji je razgovarao sa Babićem, ali rečenica koja me zanima...

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se, gospodine Black. Ne
15 znam da li je moj ekran jedini koji dobija B/H/S, verziju na B/H/S-u.

16 G. BLACK: [simultani prijevod] Ja na glavnom ekranu to imam na
17 engleskom.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Na glavnom ekranu?

19 G. BLACK: [simultani prijevod] Nisam znao da postoji prevod na B/H/S,
20 ali ako je tako molim da se to pokaže svedoku.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja takođe pred sobom imam
22 verziju na B/H/S-u.

23 [Suci vijećaju]

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nastavite, gospodine Black.

25
26
27
28
29
30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

2 P: Dakle, u sedmom paragrafu - sada ćemo morati dakle i na ovom ekranu
3 da prikažemo sedmi pasus.

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Sada mislim da nemamo više dobru stranicu
5 na ekranu, ali pročitacu. Mislim da možemo tako da rešimo to pitanje.

6 P: Gospodine, ovaj telegram sadrži sledeće: "Stoltenberg je, međutim, iz
7 Ženeve javio da nema nikakvih naznaka od strane delegacije RSK o bilo kakvom...
8 kojoj promeni njihovog stava. Svakako oni ne govore u skladu sa Babićem, izgleda
9 da nemaju nikakve nove instrukcije." I to je tačno, zar ne? U suštini se stav
10 delegacije RSK nije promenio u tom pogledu.

11 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Preciznosti radi. Hoćete da kažete
12 delegacija RSK?

13 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, delegacija RSK.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, prigovor, jer je po ovom paragrafu 7
15 gospodin Galbraith saslušavan pred ovim Sudom i objasnio da je njegova
16 informacija, koju je prosledio engleskom ambasadoru, netačna. Da on nije
17 kontaktirao gospodina milo... Miloševića, a da je mislio da jeste. I zbog toga
18 se izvinio.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, ali zašto Vi
20 svedočite? Zašto želite da svedočite? Zašto želite da nam kažete šta je drugi
21 svedok izjavio dok imamo ovog svedoka ovde?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja ne svedočim, nego kolega tužilac
23 zloupotrebljava činjenice koje je njegov svedok izjavio ovde pred Sudom.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali Vi ste to sad upravo izjavili
25 u... kao argument.

26 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ne razumem kako je moguće da kolega
27 tužilac, kraj iskaza njegovog svedoka o potpunom drugom sadržaju ovog dokumenta,
28 sada ovaj dokument predočava pred Sudskim većem i nama kao tačan, ovde prisutnom

29
30

1 svedoku. Ja se protivim takvoj metodologiji rada, časni Sude. Mi smo utvrdili za
2 ovu... za ovaj paragraf sedam da je neistinit. Svedok Tužilaštva, Galbraith, je
3 potvrdio da je on bio u zabludi i da je takvu... tako postupajući u zabludi
4 prosledio informaciju i engleskom ambasadoru. I sad se to ponovo uvodi ispočetka
5 u ovaj postupak, na naopaki način. Pa, ja ne mogu drugačije da reagujem, osim
6 što ću da ukažem na to, da... da jednostavno to je potpuno neprihvatljivo kao
7 metod rada.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne znam kada je to utvrđeno, ali
9 svakako ovo Veće nije iznelo svoje mišljenje o istinitosti ovog dokumenta. No,
10 da čujem Vašeg cenjenog kolegu.

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ukoliko je to stav Odbrane,
12 želeli bismo da... želeo bih da kažem da... tražio bi da... da se to... da nam
13 se da citat, zato što mi nemamo taj podatak. No, s obzirom na ovo što je bilo
14 pokrenuto sada pri kraju mog unakrsnog ispitivanja, ja sam blizu kraja, ali neću
15 moći da završim danas već na početku sutrašnjeg dana.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja bih želeo da se kaže kada je to
17 bilo utvrđeno, jer ja dosad nisam čuo nikakve argumente u vezi ovoga. Ja znam da
18 u nekom tren... u jednom trenutku ja nisam bio ovde. Možda je to bilo tada
19 rečeno u mom odsustvu.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude...

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo trenutak, samo trenutak.
22 Nastavićemo sutra. Ali pre nego što završim, želeo bih da se osvrnem na jedno
23 kraće administrativno pitanje, a koje proizilazi iz zahteva koji sam uputio
24 službenicima obezbeđenja da zabeleške gospodina Martića predo... dostavljaju
25 braniocima. Veću je rečeno da, zapravo, pripadnici obezbeđenja imaju striktna

26

27

28

29

30

1 uputstva da se ne udaljavaju od optuženog. Ja ovo sada kažem stranama. Ukoliko
2 želite, možemo o tome sutra da govorimo da vidimo kako bismo to rešili. Svakako,
3 Pretresno veće je svesno potrebe da gospodin Martić bude u mogućnosti da
4 komunicira sa svojim braniocem i ukoliko pripadnici obezbeđenja imaju striktna
5 uputstva da se ne udaljavaju od gospodina Martića, onda svakako ovo Veće neće se
6 uplitati u to i umešati. Mi to ne želimo da učinimo. Ali bismo želeli da
7 pronađemo izvesni *modus vivendi* ili *modus operandi* kako bismo mogli da zaobiđemo
8 taj problem. Prepuštam stranama da o tome razmisle večeras.

9 S obzirom na ovaj kasni čas, pretres se prekida. Nastavićemo sa radom
10 sutra u 14.15h.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, oprostite, molim Vas. Ja sam želeo bez
12 kontakta sa svedokom, ja sam... dobili smo samo informaciju da je gospodin
13 svedok za sutra zakazao put zbog neizostavnih obaveza, put nazad. Da li možemo
14 mi ovo ispitivanje prekinuti, pa eventualno nastaviti nekom drugom prilikom? Ja
15 bih zamolio Sudsko veće da razmisli o tome. Ne znam da li je gospodin svedok u
16 situaciji da može sutra... za sutra rezervisani let odložiti. A ne znam ni da li
17 bi mu odgovaralo da ponovo dolazi. Ja sad samo ovo ukazujem na jedan problem...
18 iz... iz...

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada je njegov let?

20 G. MILOVANČEVIĆ: Sutra u jedan sat. U 13.00 časova, 12.55h.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Nastavićemo sa svedokom
22 sutra. Oprostite. Nastavićemo sutra. Nastavićemo sutra u 2.15h popodne, u
23 sudnici broj 1. Pretres se prekida.

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

25 ... Sjednica završena u 19.06h.

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Nastavak zakazan za srijedu,
18.10.2006. u 14.15h.

utorak, 17.10.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.